

การออกแบบเครื่องกำเนิดสัญญาณภาพ

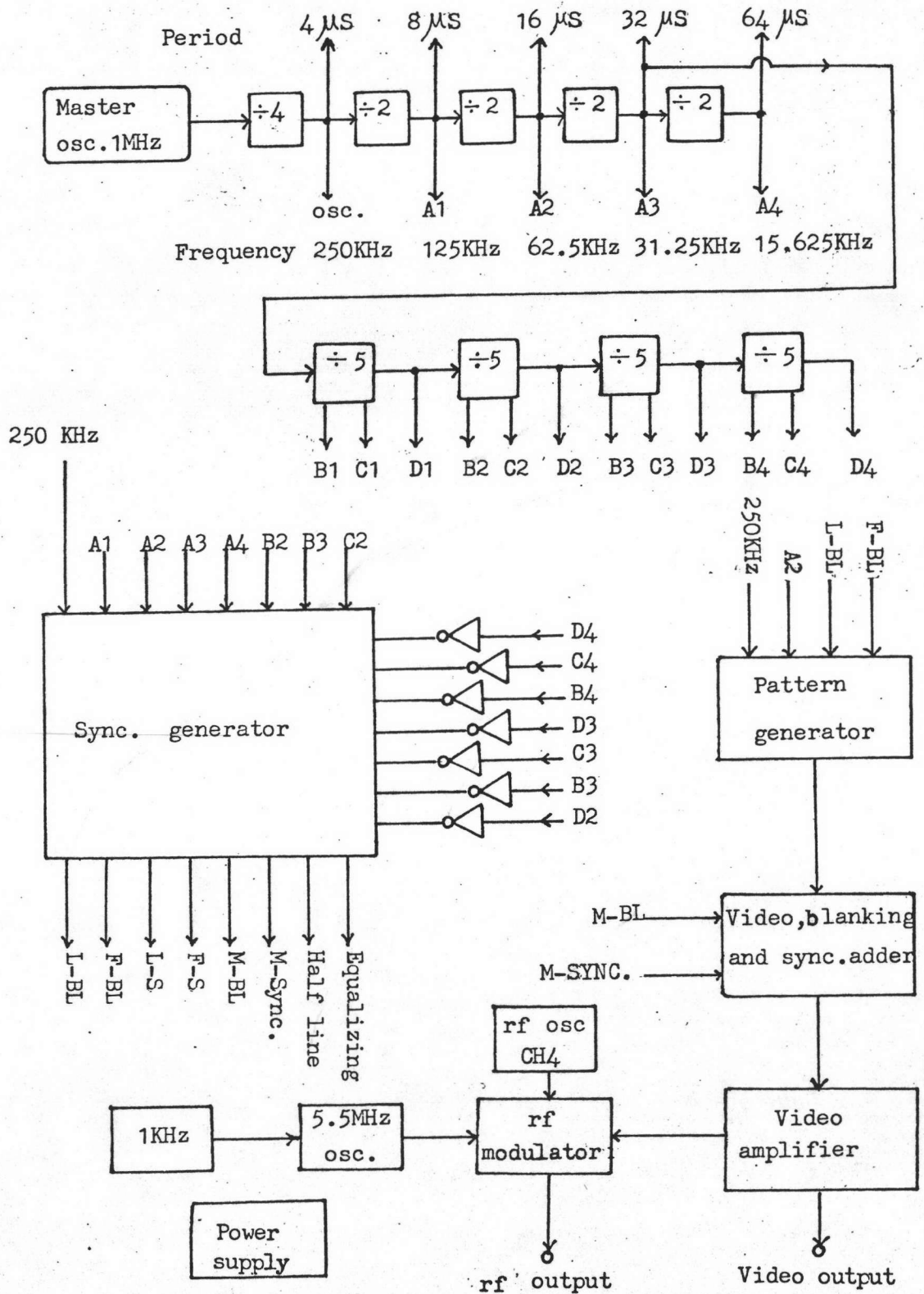
2.1 แผนภาพรูปแท่งของเครื่องกำเนิดสัญญาณภาพ

การออกแบบเครื่องกำเนิดสัญญาณภาพ จำเป็นจะต้องวางแผนให้เหมาะสม โดยพิจารณาว่าทำอย่างไรจึงจะออกแบบให้ได้ผลดีและเสียค่าใช้จ่ายน้อย ผู้เขียนได้ศึกษาเครื่องกำเนิดสัญญาณภาพของบริษัทฟิลิปส์ (Philips Co.) ซึ่งเป็นรุ่น PM 5506 และ PM 5508 จากการศึกษาพบว่าเครื่องรุ่นนี้ใช้แอลซี (1) (LC) ร่วมกับทรานซิสเตอร์สองตัวเป็นวงจรมาสเตอร์ออสซิลเลเตอร์ (master oscillator) โดยใช้ความถี่ 312.5 กิโลเฮิรตซ์ ส่วนวงจรหารความถี่และวงจรกำเนิดสัญญาณซิงค์ก็ออกแบบโดยใช้ทรานซิสเตอร์

สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนได้นำเอาคริสตอลมาใช้ร่วมกับไอซีเป็นวงจรเป็นวงจรมาสเตอร์ออสซิลเลเตอร์ วงจรหารความถี่และวงจรกำเนิดสัญญาณซิงค์ก็ออกแบบโดยใช้วงจรไอซี จากการออกแบบจึงได้แผนภาพรูปแท่ง (block diagram) ดังรูปที่ 2.1

แผนภาพรูปแท่งของเครื่องกำเนิดสัญญาณภาพแบ่งส่วนสำคัญได้ 6 ส่วนคือ

- แหล่งกำเนิดสัญญาณซิงค์ (sync. generator)
- แหล่งกำเนิดสัญญาณภาพ (pattern generator)
- แหล่งรวมสัญญาณเข้ากับแบล็กกิ้งและซิงค์ (video, blanking and sync. adder)
- วงจรขยายสัญญาณภาพ (video amplifier)
- แหล่งรวมสัญญาณและเสียงเข้ากับภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์ (video, sound and rf modulator)
- แหล่งจ่ายไฟ (power supply)

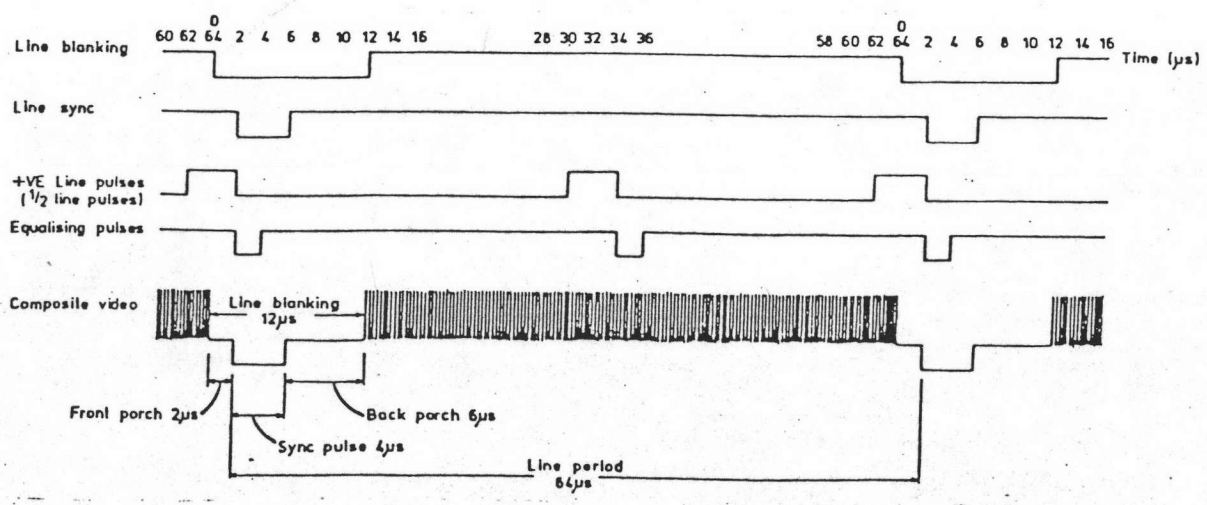

รูปที่ 2.1 แผนภาพรูปทรงของเครื่องกำเนิดสัญญาณภาพ

2.2 แหล่งกำเนิดสัญญาณซิงค์

เนื่องจากเครื่องรับโทรทัศน์ จำเป็นต้องสะแกนลำอิเล็กตรอน (electron beam scanning) ตามแนวนอนและแนวตั้งเพื่อประกอบขึ้นเป็นพิกเจอร์อีเลเมนต์ (picture elements) ในแต่ละเส้นของการสะแกนตามแนวนอนจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่างตามแนวตั้งเช่นเดียวกับทางคานเครื่องส่ง ดังนั้นเครื่องกำเนิดสัญญาณภาพจะต้องสร้างซิงค์พัลส์ (sync. pulses) ทางแนวนอนและแนวตั้งให้ถูกต้อง

วิทยานิพนธ์ในตอนนี้ จะกล่าวถึง การสร้างซิงค์พัลส์ในระบบ 625 เส้น ตามข้อกำหนดของ GCIR โดยมีการสะแกนทางแนวนอนด้วยความถี่ 15,625 เฮิรตซ์ และสะแกนทางแนวตั้ง 50 เฮิรตซ์ พร้อมกันนั้นยังต้องทำให้เกิดการ สอดแทรก(interlacing)แบบ 2:1 โดยสมบูรณ์ ซึ่งซิงค์พัลส์แต่ละชนิดจะมีความสัมพันธ์กันอย่างถูกต้อง สำหรับไลน์ซิงค์พัลส์ได้แสดงไว้ในรูปที่ 2.2⁽⁵⁾ ช่วงเวลาระหว่างไลน์ซิงค์พัลส์เท่ากับ 64 ไมโครวินาที ไลน์แบล็งคั้งเท่ากับ 12 ไมโครวินาที ความกว้างของไลน์ซิงค์เท่ากับ 4 ไมโครวินาที ระยะพรอนท์ พอร์ช (front porch) เท่ากับ 2 ไมโครวินาที และระยะแบคพอร์ช (back porch) เท่ากับ 6 ไมโครวินาที สำหรับพอลิทีฟฮาล์ฟไลน์พัลส์ (positive half line pulses) เท่ากับ 4 ไมโครวินาทีและอีควัลไลซิงพัลส์ (equalizing pulses) เท่ากับ 2 ไมโครวินาทีจะโคจรมาถึงในเรื่องของฟิลด์ซิงค์พัลส์(field sync.pulses)

รูปที่ 2.2 แสดงช่วงเวลาของไลน์แบล็งคั้ง, ไลน์ซิงค์พัลส์และพอลิทีฟฮาล์ฟไลน์พัลส์

ถ้าเริ่มต้นมาสเตอร์ออสซิลเลเตอร์ (master oscillator) ภัยความถี่ 250 กิโลเฮิรตซ์ซึ่งมีที่เรียกเท่ากับ 4 ไมโครวินาทีและมีความกว้างของพัลส์เท่ากับ 2 ไมโครวินาที จากซิงค์พัลส์ชนิดต่าง ๆ ตามรูปที่ 2.2 จะเป็นตัวคูณของ 2 ไมโครวินาทีทั้งนั้น ฉะนั้นถ้าใช้ออสซิลเลเตอร์ 250 กิโลเฮิรตซ์ ร่วมกับไบนารีเคาน์เตอร์เชน (binary counter chain) จำนวน 4 ชุด ก็สามารถดึงเอาสัญญาณขาออกเป็นรูปซิงค์พัลส์ตามต้องการได้

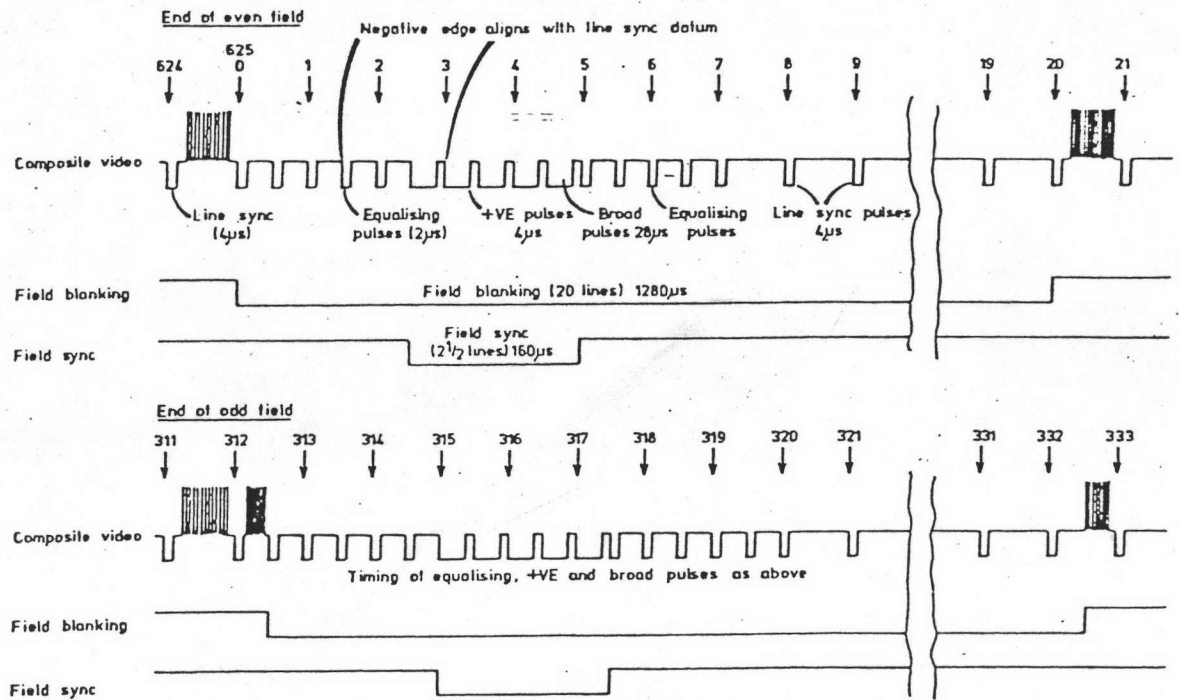
แต่การที่จะเลือกความถี่ 250 กิโลเฮิรตซ์ เป็นมาสเตอร์ออสซิลเลเตอร์นั้นไม่เหมาะสม เพราะว่าคริสทอล (crystal) ที่ความถี่นี้ราคาแพงเนื่องจากมีที่ใช้น้อยจะท้องสั่งให้โรงงานทำขึ้นเป็นพิเศษ ดังนั้นเพื่อที่จะให้เครื่องกำเนิดสัญญาณภาพมีราคาถูก จึงได้เลือกคริสทอลความถี่ 1 เมกกะเฮิรตซ์เป็นมาสเตอร์ออสซิลเลเตอร์ เพราะความถี่นี้สามารถซื้อได้ง่ายและราคาถูก เมื่อต้องการความถี่ 250 กิโลเฮิรตซ์ ก็ทำได้โดยการใช้ เจ.เค.ฟลิปฟลอป (J.K. flip flop) ซึ่งเป็นไอซีเบอร์ 7476 ทำหน้าที่เป็นคู่อัดไบนารีเคาน์เตอร์ (dual binary counter) จำนวน 1 ตัว ใช้หารความถี่ 1 เมกกะเฮิรตซ์ ภัย 2 จำนวน 2 ครั้ง ก็จะได้ 250 กิโลเฮิรตซ์ ตามต้องการ

การที่เลือกมาสเตอร์ออสซิลเลเตอร์ควบคุมความถี่ด้วยคริสทอล ทำให้เสถียรภาพด้านความถี่ของมาสเตอร์ออสซิลเลเตอร์มีค่าคงที่ดีมาก เมื่อสัญญาณภาพต่าง ๆ ที่สร้างจากความถี่หลาย ๆ ความถี่ที่ได้จากการหารความถี่ของมาสเตอร์ออสซิลเลเตอร์ จึงทำให้ภาพที่ได้มีเสถียรภาพที่ดีตามไปด้วย

รูปที่ 2.3 แสดงฟิลคซิงค์พัลส์ ชนิดมาตรฐานที่ใช้กับสถานีส่งโทรทัศน์⁽⁵⁾ โดยมีฟิลคแบล็งคกิงเท่ากับ 20 ไลน์ (1 ไลน์เท่ากับ 64 ไมโครวินาที) ฟิลคซิงค์พัลส์จะมีความกว้าง 2.5 ไลน์ จะอยู่ลาหลังจุดเริ่มต้นของฟิลคแบล็งคกิงอยู่ 2.5 ไลน์ จากรูปที่ 2.3 จะเห็นว่าฟิลคแคม ๆ ขนาด 2 ไมโครวินาที จำนวน 5 พัลส์ เรียกว่า อีควัลไลซิงพัลส์ มีความถี่เป็น 2 เท่าของความถี่ของไลน์ซิงค์ ดังนั้นอีควัลไลซิงพัลส์จะมีความถี่ 31,250 เฮิรตซ์ใส่ไว้ก่อนและหลังฟิลคซิงค์พัลส์ มีไว้เพื่อทำให้การสะแกนแบบสอคแทรก 2 : 1 ไคสมบรูน์ และยังมีพอสติฟิรอลไฟไลน์พัลส์ขนาด 4 ไมโครวินาทีอยู่ในช่วงฟิลคซิงค์พัลส์ที่เรียกว่า เซอร์เรทเทคพัลส์ (serrated pulses) ใส่ไว้เพื่อป้องกันไม่ให้ส่วนบนของภาพด้านเครื่องรับโย⁽⁶⁾ เนื่องจากช่วงฟิลคซิงค์พัลส์มีระยะกว้าง ทำให้ทริกเกอร์ (trigger) ในวงจรออสซิลเลเตอร์ทางแนวนอนในช่วงนี้ของเครื่องรับโทรทัศน์

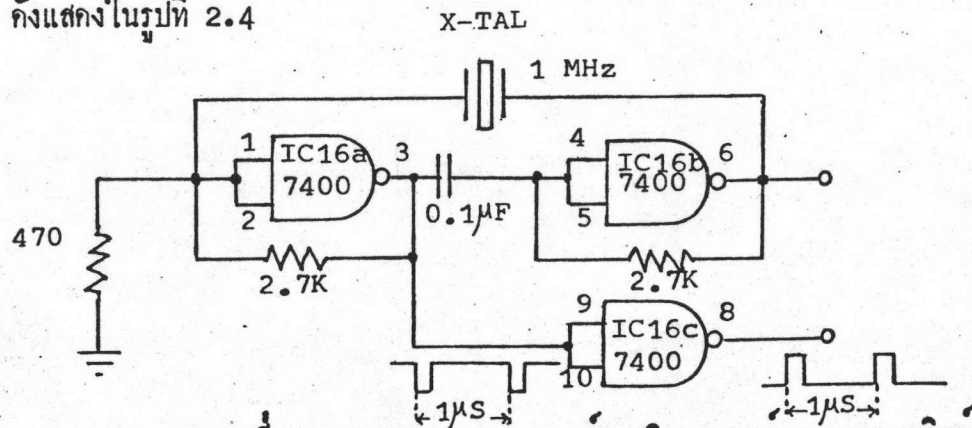
ซากหายไปจึงเกิดฟรีรันนิ่ง (free running) ภาพจึงโยส่ววนม

รูปที่ 2.3 แสดงฟิลลิ่งคัพลิ่งมาตรฐานทางแนวตั้ง ฟิลลิ่งคัพและฟิลลิ่งคัพ

2.2.1 การสร้างมาตรฐานเทอรอซซิลเลเทอร ความถี่ 1 เมกกะเฮิรตซ์

เพื่อที่จะให้ความถี่ของมาตรฐานเทอรอซซิลเลเทอรคั้งที่จะทอ้งใช้คริสทอลความถี่ 1 เมกกะเฮิรตซ์ เป็นทัวควบคุมวงจรมานาสรอซซิลเลเทอร วงจรมานาสรอซซิลเลเทอรนี้ทัวทำได้โดยทัวให้ไมอัสที่เหมารวมกับไอซีประเภททีแอล (TTL) ชนิด นานด์เกต (NAND gate) เบอร์ 7400 คั้งแสดงในรูปที่ 2.4

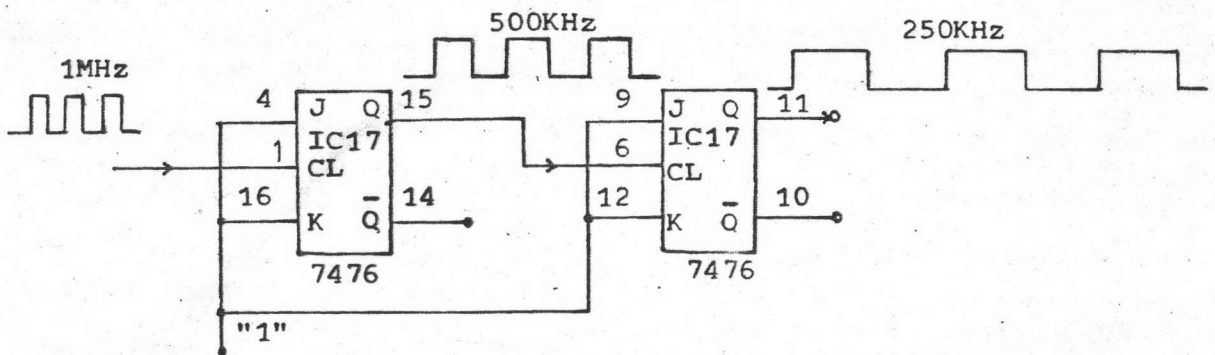

รูปที่ 2.4 แสดงวงจรมานาสรอซซิลเลเทอร 1 เมกกะเฮิรตซ์

จากวงจรจะเห็นว่ามีการป้อนกลับผ่านคริสทอล ซึ่งทำให้วงจรเกิดการออสซิลเลต ที่ความถี่คริสทอลค่า R และ C ที่ใส่ในวงจรจะช่วยให้เสถียรภาพของวงจรมีสูงขึ้น วงจรนี้สร้าง ได้โดยใช้แฉกเกท 3 ตัว ร่วมกับ R และ C ดังรูปที่ 2.4 จะได้ความถี่ขาออกเป็นรูปสี่เหลี่ยม ที่ความถี่ 1 เมกกะเฮิรตซ์ ออกที่ขา 8

2.2.2 การสร้างสัญญาณออสซิลเลเตอร์ 250 กิโลเฮิรตซ์จากความถี่ 1 เมกกะเฮิรตซ์

เมื่อได้ความถี่ 1 เมกกะเฮิรตซ์ ซึ่งมีเสถียรภาพคงที่แล้วก็แล้ว แต่ต้องการความถี่ 250 กิโลเฮิรตซ์ ก็ทำได้โดยการป้อนความถี่ 1 เมกกะเฮิรตซ์เข้าไปยังวงจรหารทศ 2 จำนวน 2 ครั้ง โดยการใช้ ทิทแอลเบอร์ 7476 ซึ่งเป็น เจ.เค. ฟลิปฟลอป 2 ตัว อยู่ในตัวเดียวกันดังรูปที่ 2.5

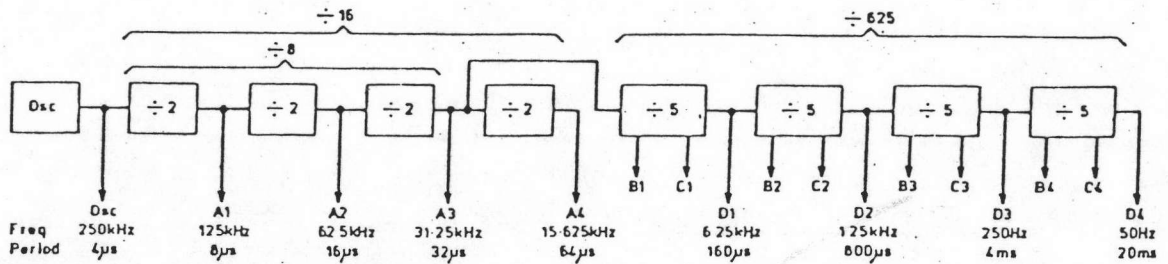

รูปที่ 2.5 วงจรสร้าง 250 กิโลเฮิรตซ์ จาก 1 เมกกะเฮิรตซ์

ไอซีเบอร์ 7476 มีขอมลขาเข้า 2 ทาง คือ J และ K และมีคล็อก(clock) ขาเข้าเพียงทางเดียว ถ้าให้ J เท่ากับ K เท่ากับ "1" เมื่อมีคล็อกเข้ามาจะเปลี่ยนสถานะ ยกตัวอย่างเช่น ตามรูปที่ 2.5 ขา 4 เท่ากับ J และขา 16 เท่ากับ K ถูกป้อนด้วยสัญญาณ "1" สังเกตที่ Q ขา 15 สมมติว่าก่อนที่มีคล็อกเข้ามาขา 15 อยู่ในสถานะ "1" เมื่อมีคล็อกครั้งที่ 1 เข้ามาที่ขา 1 ที่ขา 15 จะเปลี่ยน จาก "1" ไปเป็น "0" ต่อมาเมื่อคล็อกครั้งที่ 2 เข้ามาจะเปลี่ยนจาก "0" ไปเป็น "1" ฉะนั้นถ้า คล็อกเข้ามาด้วยความถี่ 1 เมกกะเฮิรตซ์ที่ขา 15 จะมีคล็อกออกมาเพียง 500 กิโลเฮิรตซ์ จึงเป็น การหารทศ 2 ทำนองเดียวกันคล็อกจากขา 15 ป้อนเข้าขา 6 ที่ขา 11 จะมีคล็อกออกมากครั้งหนึ่งของขาเข้าคือ 250 กิโลเฮิรตซ์

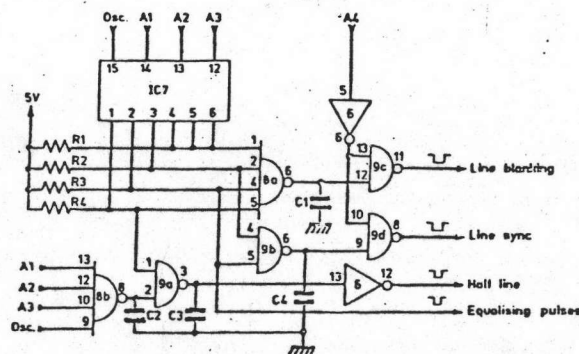
2.2.3 การสร้างซิงค์พัลส์ทางแนวนอนและแนวตั้ง

การสร้างซิงค์พัลส์ทางแนวนอนซึ่งมีความถี่ 15625 เฮิรตซ์ ทำได้โดยการนำเอาสัญญาณออสซิลเลเตอร์ความถี่ 250 กิโลเฮิรตซ์ผ่านวงจรหารด้วย 2 จำนวน 4 ครั้ง ดังรูปที่ 2.6⁽⁵⁾ จะได้

รูปที่ 2.6 การหารเบื้องต้นเพื่อสร้างซิงค์พัลส์ทางแนวนอนและแนวตั้ง

A1, A2, A3 และ A4 ซึ่งมีความถี่ 125 กิโลเฮิรตซ์, 62.5 กิโลเฮิรตซ์, 31.25 กิโลเฮิรตซ์ และ 15.625 กิโลเฮิรตซ์ ตามลำดับ A4 จะมีความถี่เช่นเดียวกับความถี่ทางแนวนอน มีพีเรียค 64 ไมโครวินาที แต่มีความกว้างของพัลส์ยังไม่ถูกต้อง จำเป็นจะต้องทำให้โครงร่างมาตรฐานทำได้โดยการนำเอาออสซิลเลเตอร์ 250 กิโลเฮิรตซ์ A1, A2, A3 และ A4 ผ่านเข้าวงจรดีโคเดอ (decoder) ร่วมกับวงจรแอนด์เกต (AND gate) ดังแสดงในรูปที่ 2.7⁽⁵⁾

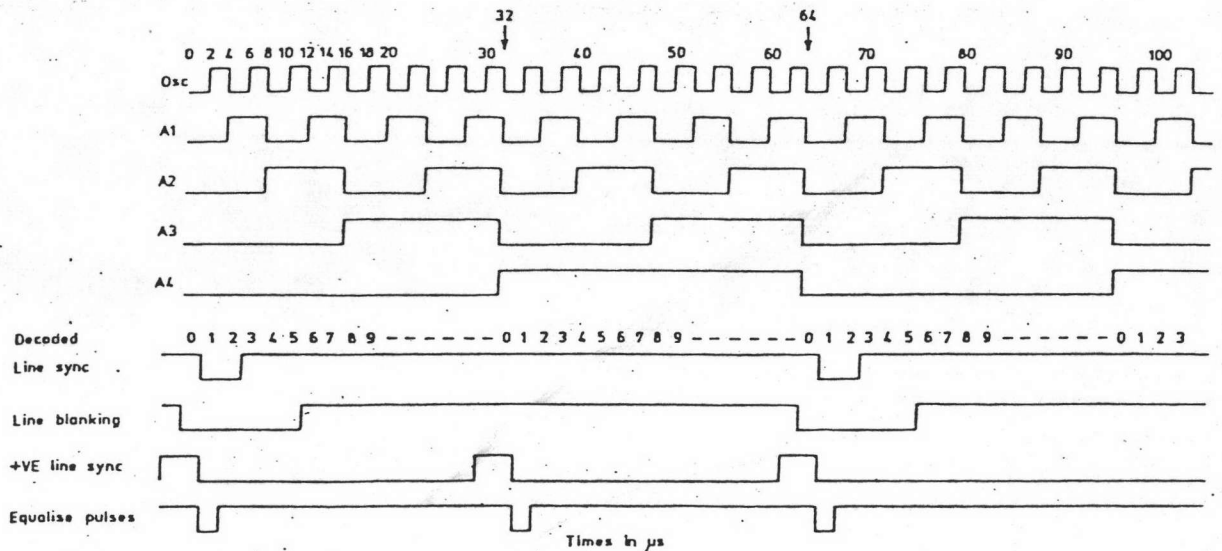

รูปที่ 2.7 วงจรดีโคเคอเพื่อทำไลน์แบล็งคิง, ไลน์ซิงค์, ฮาล์ฟไลน์พัลส์และอีควอลไลซิงพัลส์

ใช้เบอร์ 7445 ซึ่งทำหน้าที่เป็นดีโคเคอ C1, C2, C3 และ C4 ใช้ค่า 330PF เป็นบายพาสคาปาซิเตอร์ (bypass capacitor) ซึ่งมีไว้ป้องกันคลื่นรบกวนทาง ๆ จากภายนอก

ซึ่งคลื่นรบกวนเหล่านี้ อาจจะเกิดจากสนามไฟฟ้า คลื่นวิทยุหรืออื่นใดก็ตามซึ่งอาจทำให้การทำงานของไอซีผิดพลาดได้

(5)
รูปที่ 2.8 แสดงการตีโคค (decode) สัญญาณไลน์แบล็งคกิง, ไลน์ซิงค์, อาร์ฟ-ไลน์และอีควัลไลซิงพัลซควยไทมมิงไคอะแกรม (timing diagram)

รูปที่ 2.8 แสดงไทมมิงไคอะแกรมที่ใช้ในการตีโคค 250 กิโลเฮิพซ์

A1, A2, A3 และ A4 เพื่อให้ได้ ไลน์แบล็งคกิง ไลน์ซิงค์, พอสทิฟฟอสอัลฟไลน์ซิงค์และอีควัลไลซิงพัลซ

จากรูปที่ 2.7 การตีโคคสัญญาณไลน์แบล็งคกิง ทำได้โดยนำเอาออสซิลเลเตอร์ 250 กิโลเฮิพซ์ A1, A2 และ A3 ป้อนเข้า IC7 จะเห็นว่า ขณะที่สัญญาณขาออกที่ขา 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 เป็น "1" ทั้งหมดสัญญาณขาเข้าของ IC8a จะเป็น "1" ทุก ๆ ขา สัญญาณขาออกที่ขา 6 ของ IC8a จะเป็น "0" ตลอดเวลา เว้นแต่ขณะที่สัญญาณขาออกของ IC7 ขาใดขาหนึ่งเป็น "0" สัญญาณขาออกที่ขา 6 ของ IC8a จะเป็น "1" การทำงานของ IC7 จะให้สัญญาณขาออกขา 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 สลับกันเป็น "0" เรียงตามลำดับ ทิศก่อกันไปชาละ 2 ไมโครวินาที รวม 6 ขาได้ 12 ไมโครวินาที ดังนั้นสัญญาณขาออกที่ขา 6 ของ IC8a จะเป็น "1" เพียง 12 ไมโครวินาทีแล้วก็กลับเป็น "0" อีก สัญญาณนี้นำไปป้อนให้กับขา 12 ของ IC9c ที่ขา 13 ของ IC9c ป้อนด้วยสัญญาณ $\bar{A}_4$ จะได้สัญญาณขาออก

ที่ขา 11 มีลักษณะเป็นเนกกาทีฟซิงค์พัลส์ มีความกว้างของพัลส์เท่ากับ 12 ไมโครวินาที เกิดขึ้นทุก ๆ 64 ไมโครวินาที (กรุปที่ 2.8) IC8a เบอร์ 7420 ที่จริงแล้วเป็นแนกเกตแคโนที่นำทำหน้าที่ในรูปของ ออร์เกต (OR gate) ลอจิกแบบนี้นิยมใช้กันมากเนื่องจากสัญญาณขาออกของ IC7 เป็นแบบโอเพน คอลเลกเตอร์ (open collector) ดังนั้นขั้วสัญญาณขาออกสามารถต่อรวมกันได้ (ขา 4, 5 และ 6)

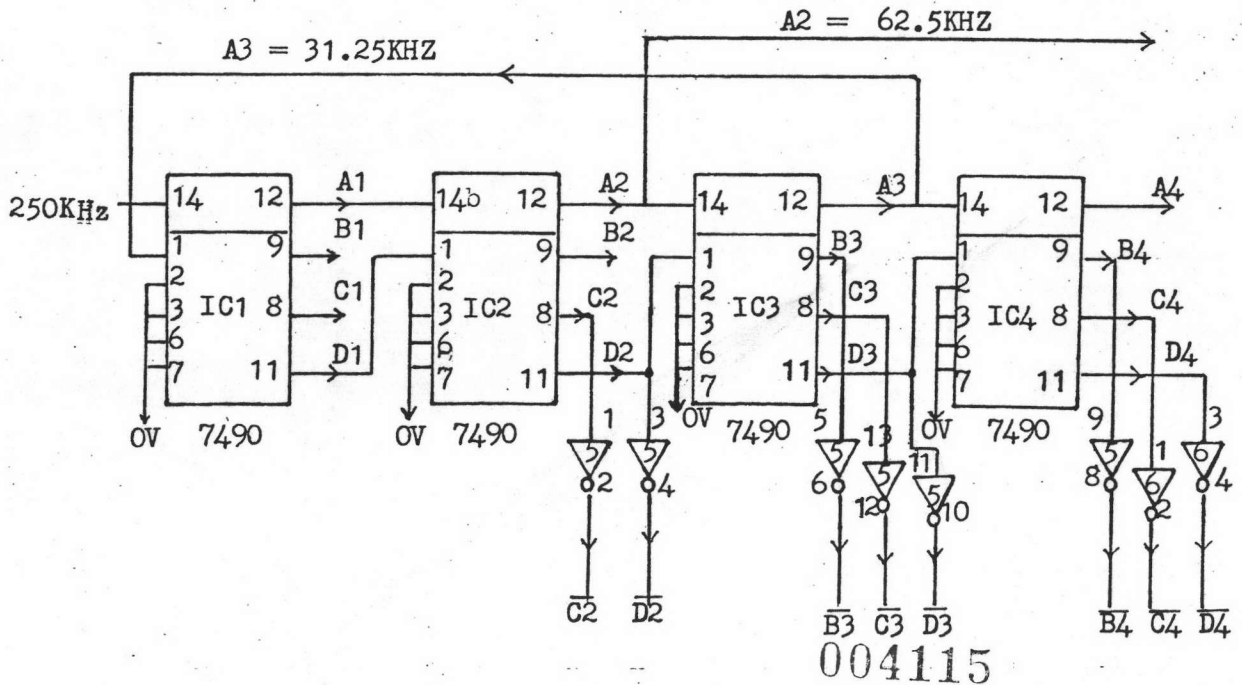
การที่โวลต์อินพุตซึ่งทำได้เช่นเดียวกับไลน์แบล็กก็ถึงจากขา 3, ขา 2 ของ IC7 ต่อเข้ากับขา 4 ขา 5 ของ IC9b ตามลำดับ (กรุปที่ 2.7) สัญญาณขาออกที่ขา 6 ของ IC9b จะให้พอลิตีฟซิงค์พัลส์ ซึ่งมีความกว้างของพัลส์เพียง 4 ไมโครวินาที ป้อนให้กับขา 9 ของ IC9a ที่ขา 10 ของ IC9a ป้อนด้วยสัญญาณ $\bar{A}_4$ จะได้สัญญาณขาออกที่ขา 8 มีลักษณะเป็นเนกกาทีฟซิงค์พัลส์ มีความกว้างของพัลส์ 4 ไมโครวินาทีและเกิดขึ้นทุก ๆ 64 ไมโครวินาที (กรุปที่ 2.8)

สัญญาณอีควิลไลซิงพัลส์ทำได้โดยตรงจาก IC7 ขา 2 ซึ่งจะเป็น "1" ตลอดเวลาเว้นแต่ในช่วงที่ ออชิลเลเตอร์ 250 กิโลเฮิรตซ์ A1, A2 และ A3 เป็น 0, 1, 0, 0 ตามลำดับ ขา 2 ของ IC7 จะเป็น "0" เกิดขึ้นเพียง 2 ไมโครวินาที จะกลับเป็น "1" อีกซึ่งพัลส์นี้จะกระทำซ้ำ ๆ กันอีกเมื่อครบ 32 ไมโครวินาที จึงได้รูปร่างของอีควิลไลซิงพัลส์ (กรุปที่ 2.8)

พอลิตีฟสาล์ฟไลน์พัลส์สำหรับป้อนให้กับฟลิปฟล็อปซึ่งพัลส์ทำได้โดยเอาออชิลเลเตอร์ 250 กิโลเฮิรตซ์ A3, A2 และ A1 ป้อนเข้าขา 9, 10, 12 และ 13 ของ IC8b ตามลำดับ สัญญาณขาออกของ IC8b ขา 8 จะเป็น "1" ในขณะที่สัญญาณขาเข้าขาใดขาหนึ่งเป็น "0" หรือ "0" หมกทุกขาเว้นแต่เมื่อสัญญาณขาเข้าเป็น "1" ทุกขา จะให้สัญญาณขาออกเป็น "0" สัญญาณนี้นำไปป้อนให้กับขา 2 ของ IC9a จากขา 1 ของ IC7 ต่อเข้ากับขา 1 ของ IC9a จะได้พอลิตีฟสาล์ฟไลน์พัลส์ที่มีความกว้างของพัลส์ 4 ไมโครวินาทีออกที่ขา 3 ของ IC9a (กรุปที่ 2.8) ซึ่งสัญญาณนี้จะถูกกลับขั้วโดยป้อนเข้าขา 13 ของ IC6 สัญญาณขาออกที่ขา 12 จะเป็นเนกกาทีฟสาล์ฟไลน์ซิงค์ส่งไปยังวงจรมิกซ์ซิงค์ (กรุป 2.11)

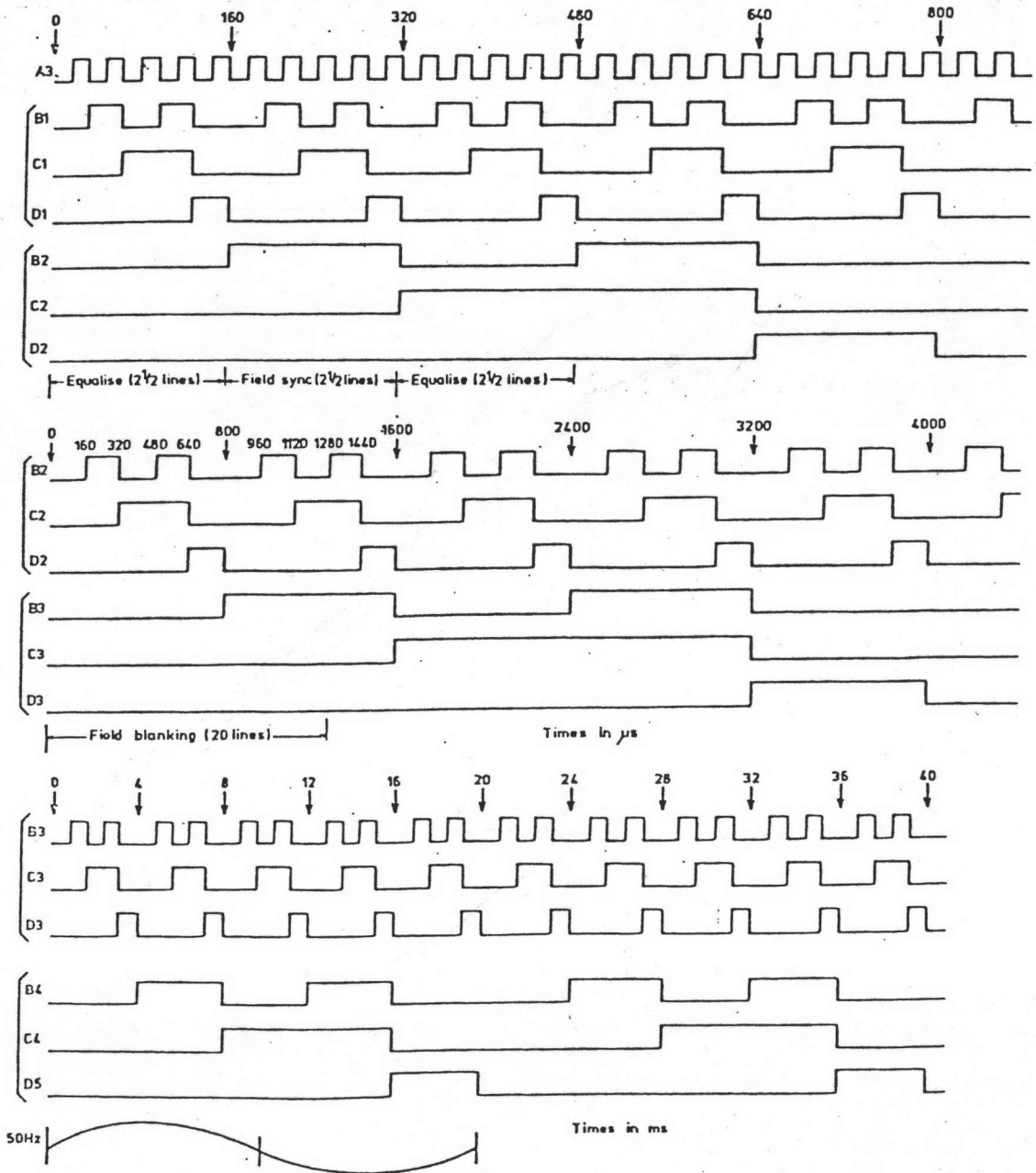

การสร้างซิงคัลพัลส์ทางแนวตั้งซึ่งมีความถี่ 50 เฮิรตซ์ทำได้โดยการนำเอาความถี่ 31.25 กิโลเฮิรตซ์ไปผ่านวงจรหารทศ 5 จำนวน 4 ครั้ง ดังแสดงในรูปที่ 2.9⁽⁵⁾ จะเห็นว่า

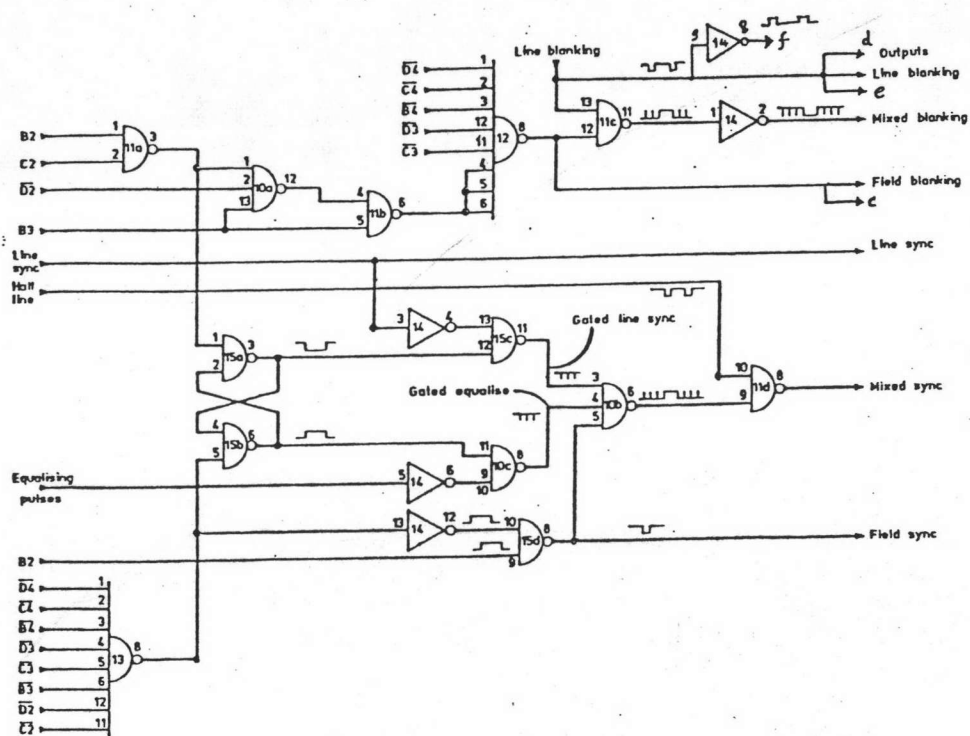
รูปที่ 2.9 การหารทศ 5 จำนวน 4 ครั้ง และหารทศ 5 จำนวน 4 ครั้ง โดยใช้ไอซีเบอร์ 7490

วงจรถหารทศ 5 ได้จากครึ่งหนึ่งของไอซีเบอร์ 7490 ซึ่งเบอร์นี้ประกอบด้วยวงจรถหาร 2 ชุด ชุดหนึ่งหารทศ 2 และอีกชุดหนึ่งหารทศ 5 ถ้าใช้รวมกันก็สามารถหารทศ 10 ได้ แต่ในที่นี้ใช้ไอซีเบอร์ 7490 จำนวน 4 ตัว แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หารทศ 2 นำไปใช้ในวงจรที่ใช้สร้างไลน์ซิงคัลพัลส์ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว ส่วนที่เหลือหารทศ 5 อีก 4 ชุด นำมาใช้ในการหาร A3 จำนวน 4 ครั้ง จะได้สัญญาณขาออกที่ขา 11 เป็น D1, D2, D3 และ D4 ซึ่งจะมี ความถี่ 6.25 กิโลเฮิรตซ์, 1.25 กิโลเฮิรตซ์, 250 เฮิรตซ์และ 50 เฮิรตซ์ ตามลำดับ และที่ขา 9 และขา 8 จะให้สัญญาณขาออก B และ C จำนวน 4 ชุด คือ B1C1, B2C2, B3C3 และ B4C4 ดังจะแสดงด้วยไทม์มิงไดอะแกรมในรูปที่ 2.10⁽⁵⁾ จากรูปนี้ จะเห็นว่า

รูปที่ 2.10 ไทม์มิ่งโคอะแกรมแสดงการสร้างความถี่ 50 เฮิรตซ์ จากความถี่ 31.5 กิโลเฮิรตซ์

ความถี่ที่ได้จาก C2, D2, B3, C3, D3, B4, C4 และ D4 นำไปผ่านวงจรถินเวอร์เทอร์ (inverter) ใช้ไอซีเบอร์ 7404 มีอินเวอร์เทอร์ 6 ตัวในตู้เดียวจะได้ $\overline{C2}$, $\overline{D2}$, $\overline{B3}$, $\overline{C3}$, $\overline{D3}$, $\overline{B4}$, $\overline{C4}$ และ $\overline{D4}$ ซึ่งจะมีเฟส (phase) ท่างจากเดิม 180 องศา ดังแสดงในรูปที่ 2.9 เสร็จแล้วนำสัญญาณต่าง ๆ ที่ได้นี้มาเข้าวงจรถิโคคเคอร์เพื่อสร้างมิกซ์แบล็งคกิง ฟลคแบล็งคกิง มิกซ์ซิงค์ (mixed sync.) ฟลคซิงค์ ดังแสดงในรูปที่ 2.11 (5)

รูปที่ 2.11 การสร้างมิกซ์แบล็งคกิง (mixed blanking), ฟลคแบล็งคกิง, มิกซ์ซิงค์ และฟลคซิงค์

มิกซ์แบล็งคกิงทำได้จากการรวมไลน์แบล็งคกิง (line blanking) เข้าขา 13 ของ IC11c กับฟลคแบล็งคกิงซึ่งติโคคจาก IC12 เข้าขา 12 ของ IC11c จะได้สัญญาณมิกซ์แบล็งคกิงออกที่ขา 11 ของ IC11c ผ่าน IC14 เพื่อกลับเฟสจะได้สัญญาณมิกซ์แบล็งคกิงเป็นลบ

ฟลคแบล็งคกิงสามารถทำได้โดยตรงจากขา 8 ของ IC12

การทํามิกซิงค์พัลส์ (กฎรูป 2.3) ในช่วงเฟลคแบล็งคกึ่งพีเรียจะมีอควัลไลซิงพัลส์ อยู่ก่อนและหลังเฟลคซิงค์ตามรูปที่ 2.11 อควัลไลซิงพัลส์จะถูกเกณฑ์ไปรวมในมิกซิงค์ในระยะ เวลา 7.5 เทาของไลน์ซิงค์ ที่ได้จากฟิลลิปลอม IC15a และ IC15b จะถูกรีเซท (reset) โดย B2 และ C2 ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเวลา 7.5 เทาของไลน์ซิงค์สัญญาณขาออกของฟิลลิป- ลอมจะเป็นตัวเปิดให้อควัลไลซิงพัลส์ผ่าน IC10c ที่ขา 3 ของ IC10b เป็นไลน์ซิงค์ที่เกณฑ์ เข้ามา IC10b จะทำหน้าที่ผสมเฟลคซิงค์, ไลน์ซิงค์และอควัลไลซิงส่วน IC11d ทำหน้าที่ เอาพอสทีฟไฮสไฟลีนพัลส์รวมเข้าไปในช่วงเฟลคซิงค์ จะได้อควัลไลซิงพัลส์ที่ขา 8 ของ IC11d

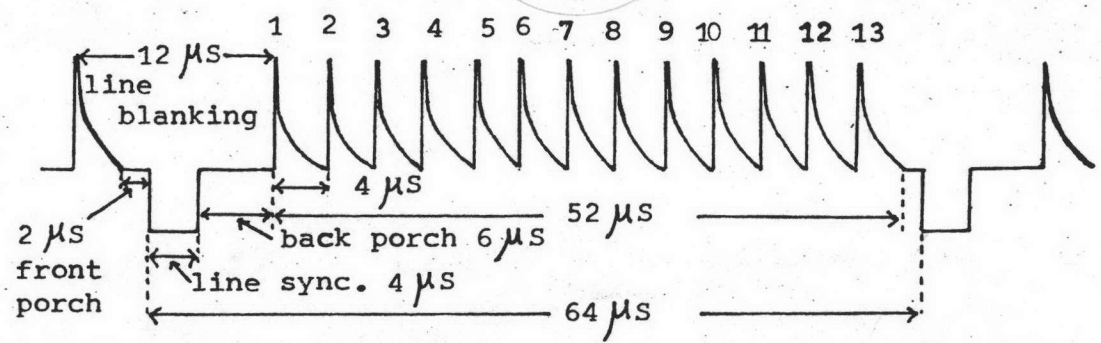
สำหรับเฟลคซิงค์ทำไคจากเอา B2 จากรูปที่ 2.10 ซึ่งมีพีเรียค 2.5 เทาของ ไลน์ซิงค์ป้อนให้ IC15a ขา 9 และสัญญาณไคโคจจาก IC13 ผ่าน IC14 เพื่อกลับเฟสเข้า IC15a ที่ขา 10 จะได้อควัลไลซิงพัลส์ที่ขา 8 ของ IC15a

2.3 แหล่งกำเนิดสัญญาณภาพ

การส่งภาพทางโทรทัศน์จำเป็นต้องคำนึงถึงอัสเปคเรโซ (aspect ratio) ซึ่งเป็นอัตราส่วนของความกว้างของภาพต่อความสูงของภาพ ที่ใช้เป็นมาตรฐานคือ 4 : 3⁽¹³⁾ อัตราส่วนนี้จะทำให้ภาพที่เห็นกว้างกว่าความสูงประมาณ 1.33 เทา ค่านี้มีค่าเช่นเดียวกับฟิล์ม ภาพยนตร์ที่กว้างมากกว่าสูง ทั้งนี้เพื่อเหมาะกับการเคลื่อนที่ของตัวแสดงในฉาก ซึ่งปกติผู้แสดง จะเคลื่อนที่ตามแนวอนมากกว่าแนวตั้ง หลอดรับภาพโทรทัศน์จะมีอัตราส่วน 4 : 3 เช่นเดียวกัน ดังนั้นการออกแบบภาพ เส้นในแนวอนและแนวตั้งควรจะมีอัตราส่วนใกล้เคียงกับอัสเปคเรโซ เช่นเครื่องกำเนิดสัญญาณภาพของบริษัทฟิลิปส์แบบ PM5506 ใช้เส้นในแนวตั้งจำนวน 15 เส้น และเส้นในแนวอนจำนวน 11 เส้น อัสเปคเรโซจะได้ 15 : 11 หรือเท่ากับ 1.36 ในวิทยานิพนธ์นี้ได้ออกแบบให้มีภาพ เส้นทางแนวตั้งจำนวน 13 เส้นและภาพ เส้นตามแนวอนจำนวน 9 เส้น เมื่อเทียบอัตราส่วนความกว้างของภาพต่อความสูงของภาพจะได้ 13 : 9 หรือประมาณ 1.44 ซึ่งใกล้เคียงกับค่าอัสเปคเรโซ

2.3.1 การสร้างภาพแนวตั้งจำนวน 13 เส้น

ทำได้โดยการสร้างพัลส์แคม ๆ จำนวนที่เหมาะสมนำไปรวมกับสัญญาณแบล็งคกึ่งและ สัญญาณซิงค์มีลักษณะดังแสดงในรูป 2.12

รูปที่ 2.12 ภาพแนวตั้งจำนวน 13 เส้น บนเส้นสะแกนทางแนวนอน 1 เส้น

การสะแกนทางแนวนอน 1 เส้นจะมีลักษณะของภาพดังแสดงในรูปที่ 2.12 การสะแกน 1 เส้น จะใช้เวลาทั้งหมด 64 ไมโครวินาทีซึ่งแบ่งเป็นส่วน ๆ ดังนี้

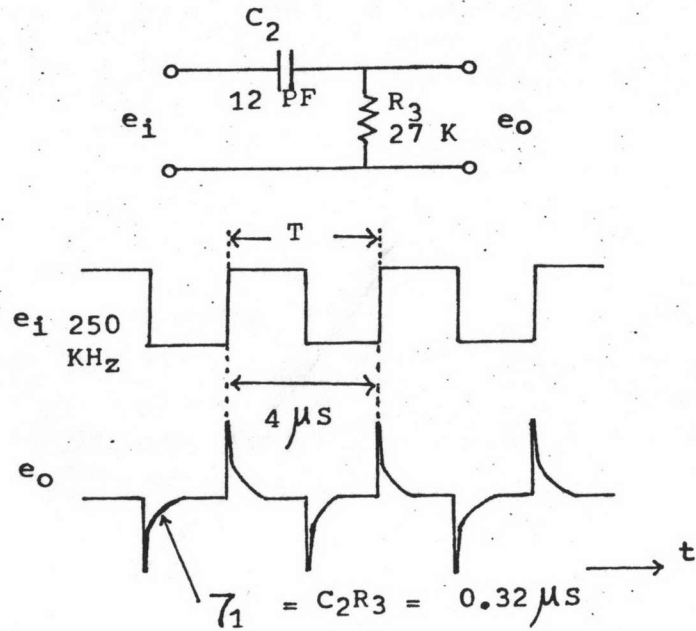
ช่วงที่มองเห็นจริง ๆ (active scanning)	52 ไมโครวินาที
ช่วงแบล็กคิง	12 ไมโครวินาที
ความกว้างของไลน์ซิงค์	4 ไมโครวินาที
ฟรอนพอร์ช	2 ไมโครวินาที
แบคพอร์ช	6 ไมโครวินาที

การทำพัลส์แคบ ๆ ทำได้จากพัลส์รูปสี่เหลี่ยมที่มีความถี่ 250 กิโลเฮิรตซ์ ซึ่งมีอยู่แล้ว ความถี่นี้มีพีเรียด T (ดูรูป 2.13) ดังสมการ

$$T = \frac{1}{250 \times 10^3} = 4 \mu s$$

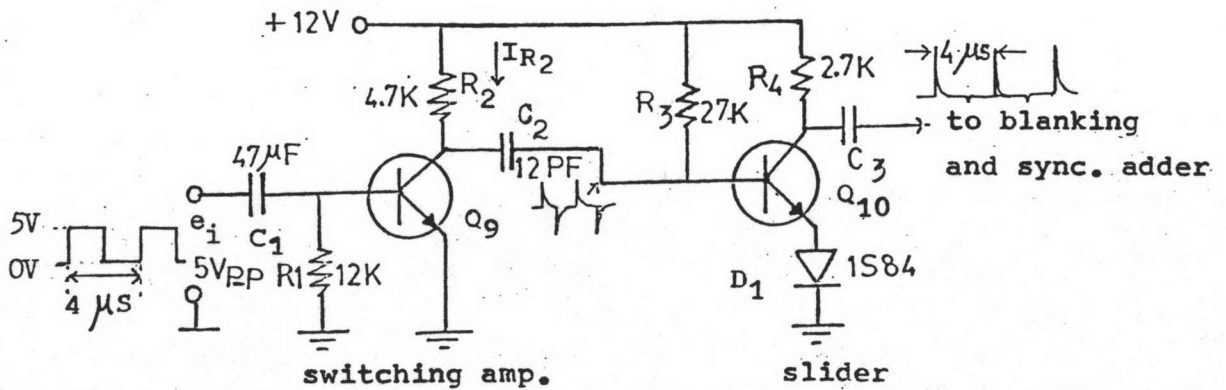
เมื่อนำไปผ่านวงจรดิฟเฟอเรนทิเอเตอร์⁽¹⁵⁾ (differentiator) จะให้พัลส์แคบ ๆ ที่ขั้วบวกและลบแต่ละพัลส์จะห่างกัน 4 ไมโครวินาที ดังแสดงในรูปที่ 2.13 จากนั้นก็นำไปป้อนวงจรสไลเดอร์ (slider) ทั่วทั้งส่วนที่เป็นลบทิ้งไป ยังคงเหลือแค่เพียงพัลส์ที่เป็นบวกส่งไปรวมกับภาคแบล็กคิง และซิงค์แอดเดอร์ (sync. adder)

รูปที่ 2.13 สัญญาณรูปสี่เหลี่ยมผ่านวงจรถูกดิเฟอเรนทิเอเตอร์

ซึ่งจะได้อธิบายในภาคต่อไป วงจรถูกดิเฟอเรนทิเอเตอร์และวงจรถะไลเกอร์ แสดงในรูปที่ 2.14 Q₉ ออกแบบไว้เป็นวงจรถูกดิเฟอเรนทิเอเตอร์ (switching amplifier) ปกติแล้ว จะอยู่

รูปที่ 2.14 วงจรถูกดิเฟอเรนทิเอเตอร์และวงจรถะไลเกอร์

ในภาวะ ออฟ (OFF) เมื่อไม่มีสัญญาณเข้า สัญญาณรูปสี่เหลี่ยมซึ่งมีความถี่ 250 กิโลเฮิรตซ์ มีขนาด 5 V_{p-p} ป้อนเข้าทาง C₁ ช่วงที่สัญญาณเข้าเป็น 0V Q₉ จะออฟ แก่ตอนที่สัญญาณ

ขาเข้าเป็นบวก 5 V Q_9 จะทำงานหรือ ออน (ON) ในตอนนี้จะมีกระแสไหลผ่าน R_2 คือ I_{R_2} หาได้จากสมการ

$$I_{R_2} = \frac{12}{4.7 \text{ K}} = 2.55 \text{ mA}$$

ทำให้ศักดาที่คอลเลกเตอร์ (collector) ของ Q_9 มีค่าต่ำสุด แต่เมื่อ Q_9 ออฟจะทำให้ศักดาสูงสุดคือ 12 V ฉะนั้นที่คอลเลกเตอร์ของ Q_9 จะได้สัญญาณมีรูปร่างเช่นเดียวกับสัญญาณขาเข้า แต่เฟสตรงข้าม 180 องศาเนื่องจากสัญญาณขาเข้าเป็นรูปสี่เหลี่ยมที่มีความกว้างของพัลส์เท่ากันด้วย ทราบขีดสุดของ Q_9 มี V_{CE} ทอนอิมิต์ จะมีค่าใกล้เคียงกับ 1 V เมื่อผ่าน C_2R_3 ซึ่งเป็นวงจรคัปเพอเรทอ์ที่มีไทม์คอนสแตนท์ (time constant) สั้นมาก จึงสมการ

$$\begin{aligned} \tau_1 &= C_2R_3 \\ \tau_1 &= 12 \times 10^{-12} \times 27 \times 10^3 \\ \tau_1 &= 0.32 \mu\text{s} \end{aligned}$$

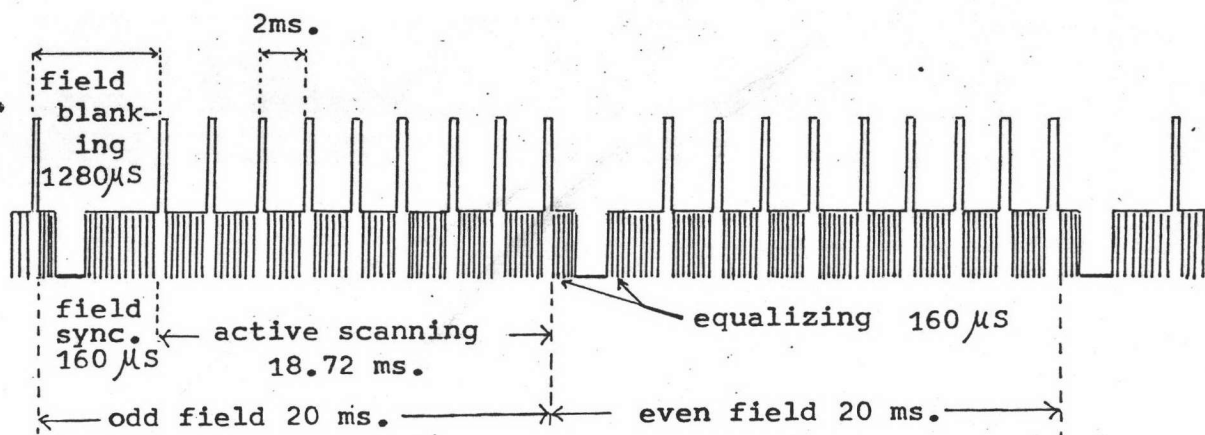
จึงทำให้พัลส์ ที่ได้มีความกว้างของพัลส์แคบมาก Q_{10} ออกแบบไว้เป็นวงจรสไลเคอร์ และขยายสัญญาณด้วย เมื่อพัลส์แคบ ๆ ที่มีทั้งบวกและลบป้อนเข้ากับเบสของ Q_{10} ที่อิมิตเตอร์ (emitter) Q_{10} มีไดโอด (diode) D_1 ท่อคาโทด (cathode) ลงดิน พัลส์ที่เป็นบวกจะถูกตัดวงจรลงดิน (ground) เพราะ D_1 จะอยู่ในภาวะออน จึงเหลือแต่พัลส์ลบเท่านั้นที่มีผลต่อวงจร ปรกติ Q_{10} จะออกแบบไว้ให้ออน ตลอดเวลา เมื่อพัลส์ลบเข้ามาจะทำให้ Q_{10} ออฟได้สัญญาณขาออกที่คอลเลกเตอร์ของ Q_{10} มีลักษณะเป็นพัลส์บวกที่มีความกว้างของพัลส์แคบ ๆ และมีระยะห่างกันของแต่ละพัลส์เท่ากับ 4 ไมโครวินาที นำไปป้อนให้วงจรแมลงคิกกิ้ง และซิงค์แอกเคอร์ จะได้ลักษณะรูปร่างดังแสดงในรูปที่ 2.12 เนื่องจากว่าช่วงที่ตามองเห็นจริง ๆ เพียง 52 ไมโครวินาที เมื่อความกว้างของแต่ละพัลส์เป็น 4 ไมโครวินาที จะได้จำนวนเส้นทางแนวตั้งดังสมการ

$$\text{จำนวนเส้นทางแนวตั้ง} = \frac{52 \mu\text{s}}{4 \mu\text{s}} = 13 \text{ เส้น}$$

ข้อสังเกตพัลส์แอมป์ ๆ ที่ปรากฏในช่วงแบล็งคิงจะถูกตัดออกไปโดยแบล็งคิงพัลส์ จึงมองเห็นเพียง 13 เส้นเท่านั้น

2.3.2 การสร้างสัญญาณภาพทางแวนอน จำนวน 9 เส้น

ทำได้โดยการนำเอาสัญญาณรูปสี่เหลี่ยมที่มีความถี่ที่เหมาะสมรวมเข้าในฟิล์มสะแกนนิ่ง ดังแสดงในรูปที่ 2.15

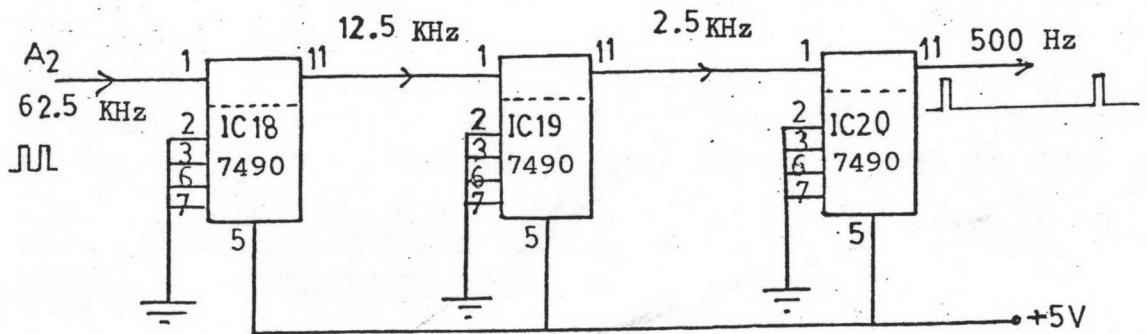

รูปที่ 2.15 ภาพเส้นทางแวนอน 9 เส้น บนฟิล์มสะแกนนิ่ง

การสะแกนในแนวตั้ง 1 ภาพ แบ่งออกเป็น 2 ฟิล์ม คือ ฟิล์มคี่และฟิล์มคู่ แต่ละฟิล์ม จะใช้เวลาในการสะแกน $\frac{1}{50}$ วินาที หรือ 20 มิลลิวินาที ฉะนั้น 1 ภาพจะใช้เวลาในการสะแกน $\frac{1}{50} + \frac{1}{50}$ เท่ากับ $\frac{1}{25}$ หรือ 25 ภาพต่อวินาที

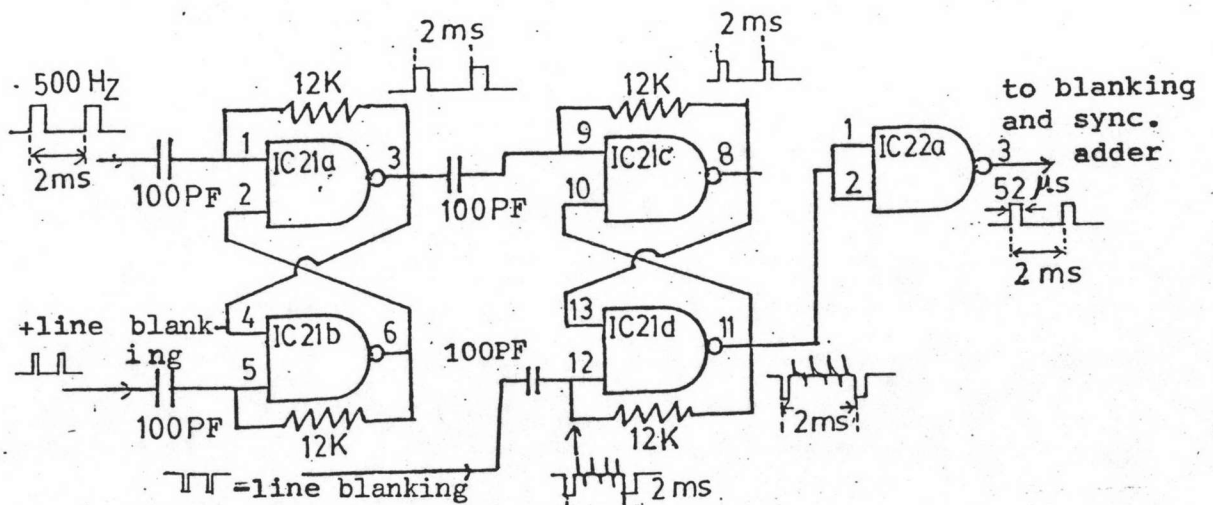
การสะแกนในแนวตั้ง 1 ฟิล์มใช้เวลา	20	ms.
แบ่งเป็นเวลาที่ใช้ในฟิล์มแบล็งคิง 20 ไมโครวินาทีเท่ากับ	1.28	ms.
เวลาที่มองเห็นจริงเท่ากับ	18.72	ms.
หรือใกล้เคียงกับ	18	ms.
เวลา 18 ms. แบ่งออกเป็น	9	เส้น
ฉะนั้น 1 เส้น จะใช้เวลาเท่ากับ $\frac{18}{9} = 2$	ms.	
ความถี่ของสัญญาณรูปสี่เหลี่ยมที่ใช้คือ $\frac{1}{2 \text{ ms}}$	= 500	Hz

การสร้างสัญญาณรูปสี่เหลี่ยมความถี่ 500 เฮิรตซ์ ทำได้โดยนำเอาสัญญาณรูปสี่เหลี่ยมความถี่ 62.5 กิโลเฮิรตซ์ ป้อนเข้าวงจรหารทศ 5 จำนวน 3 ชุดโดยใช้ไอซีเบอร์ 7490 ถือเป็นวงจรที่แสดงในรูปที่ 2.16

รูปที่ 2.16 การสร้างความถี่ 500 เฮิรตซ์จากความถี่ 62.5 กิโลเฮิรตซ์

ความถี่ 500 เฮิรตซ์ที่ได้จากขา 11 ของ IC20 มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมแฉกที่มีความกว้างของพัลส์ไม่เหมาะสม ถ้านำความถี่นี้ไปป้อนเข้าวงจรแบล็งคิงและซิงค์แอดเดอร์โดยตรงจะทำให้ภาพที่มองเห็นในแนวนอนเป็นเส้นหนา จึงจำเป็นต้องนำไปป้อนเข้าวงจรถัก (key circuit) เพื่อลดความกว้างของพัลส์ให้ถูกต้องดังแสดงในรูปที่ 2.17

รูปที่ 2.17 วงจรถักเพื่อทำให้เส้นในแนวนอนเหลือเพียงเส้นเดียว

การที่จะทำให้เส้นแวนอนเห็นสว่างคมชัดเจน จะต้องให้การสะแกนทางแนวตั้งจากบนลงมาล่างซึ่งใช้เวลา 20 มิลลิวินาที จะเริ่มเห็นเส้นในแวนอนสว่าง 1 เส้น มีคไป 30 เส้น เส้นที่มีคไปหาใ้จากระยะเวลาของความถี่ 500 เฮิซซึ่งเท่ากับ 2 มิลลิวินาที หรือ 2,000 ไมโครวินาทีหารด้วยระยะเวลาที่ใช้ในการสะแกนทางแวนอน 1 เส้น คือ 64 ไมโครวินาที

คำนวณหาจำนวนเส้นที่มีคไปจากสมการ

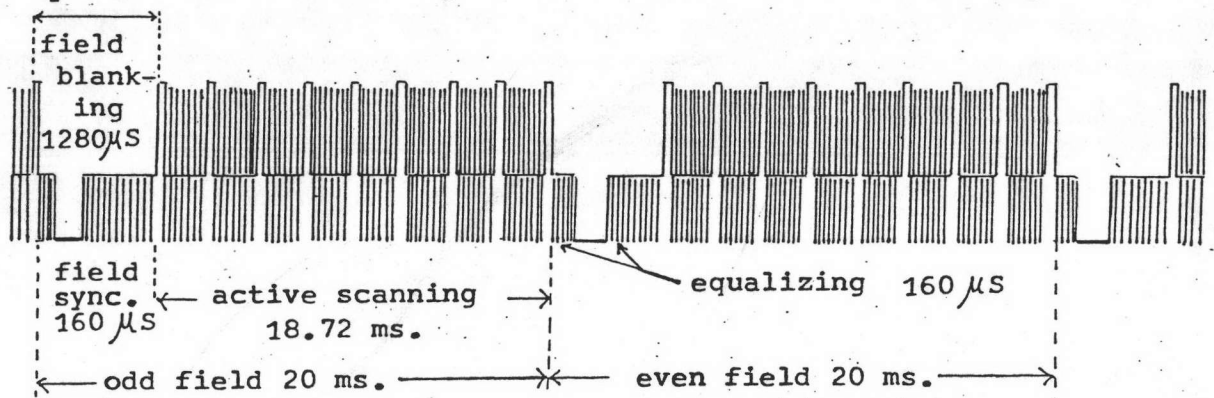
$$\begin{aligned} \text{จำนวนเส้นที่มีคไป} &= \frac{2,000 \mu\text{s} - 64 \mu\text{s}}{64 \mu\text{s}} \\ &= 30.25 \\ \text{หรือ} &= 30 \text{ เส้น} \end{aligned}$$

จากรูปที่ 2.17 แบ่งเป็น 2 ภาค แต่ละภาคจะใช้ที่ที่แอลซนิกแนก์เกทจำนวน 2 ทั่วภาคแรกจะเป็นการคียเอาพัลซส่วนที่เป็นบวกซึ่งมีความกว้างของพัลซมากกว่าระยะเวลาของเส้นแวนอนคือมากกว่า 64 ไมโครวินาที คียให้เล็กลงโดยป้อนความถี่ 500 เฮิซผ่านคาพาซิเตอร์ (capacitor) 100 พิโคฟารัด (pico farad) เข้าที่ขา 1 และเอาไลนแบล็งคกิงพัลซบวกผ่านคาพาซิเตอร์ 100 พิโคฟารัดเข้าขา 5 ที่ขั้วสัญญาณขาเข้าและขั้วสัญญาณขาออกของ IC21a และ IC21b จะทอสัญญาณรวมกันโดยขา 2 ทอกับขา 6 และขา 3 ทอกับขา 4 ระหว่างขา 1 กับขา 3 และขา 5 กับ ขา 6 จะทอด้วยความต้านทาน 12 กิโลโอห์ม ทั้งนี้เพื่อลดขนาดของสัญญาณจากขา 1 ไปยังขา 3 และจากขา 5 ไปยังขา 6 ซึ่งจะไ้รูปร่างของสัญญาณภาพ กังแสดงไว้ตามจุดคาง ๆ ภาคสองเมื่อไ้สัญญาณที่มีความถี่ 500 เฮิซ และมีความกว้างของพัลซประมาณ 64 ไมโครวินาที จากขา 3 ของ IC21a นำไปป้อนเข้าขา 9 ของ IC21c โดยผ่านคาพาซิเตอร์ 100 พิโคฟารัด จะทำให้มีขนาดคลกลงเล็กน้อยจกร IC21c และ IC21d จะทอกันในลักษณะเดียวกับ IC21a และ IC21b ท่างกันแต่ขา IC21d ที่ขา 12 จะป้อนด้วยไลนแบล็งคกิงที่มีขั้วลบ สัญญาณขาออกที่ขา 11 จะมีความกว้างของพัลซที่ถูกทอคือประมาณ 52 ไมโครวินาที นำไปป้อนเข้าขา 1,2 ของ IC22a เพื่อกลับเฟสให้เป็นบวกจึงส่งไปยังสวิทซ์เพื่อส่งทอไปยังภาคแบล็งคกิงและซิงคแอกเคอร์

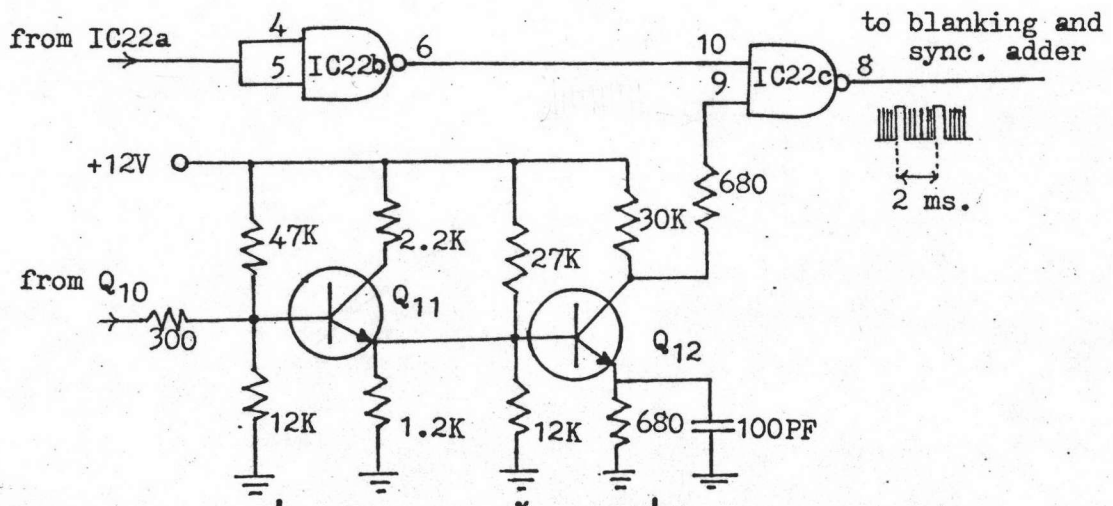
2.3.3 การสร้างภาพทฤษฎี

การสร้างภาพทฤษฎีซึ่งประกอบด้วยเส้นในแนวตั้งจำนวน 13 เส้นและเส้นในแนวนอนจำนวน 9 เส้น ทำได้โดยการนำเอาความถี่ 500 เฮิรตซ์ที่ได้จากวงจรคีย์นำไปรวมกับพัลส์ที่ได้จากการขยายพัลส์แบบ ๆ ที่มีระยะห่างกัน 4 ไมโครวินาที เมื่อนำไปรวมกับแมลงคิงและซิงค์แล้วจะได้อุปกรณ์ของสัญญาณภาพทั้งแสงในรูปที่ 2.18 การรวมสัญญาณแนวตั้งกับแนวนอนเป็นรูปทฤษฎีนั้น

รูปที่ 2.18 รูปร่างของสัญญาณภาพทฤษฎีบนฟิล์มสแกนนิ่ง

ทำได้โดยเอาเส้นแนวนอนที่ได้จากวงจรคีย์ ซึ่งเป็นพัลส์บวก มีระยะห่างกัน 2 มิลลิวินาที นำไปผ่านวงจรกลับเฟสโดยใช้แอมป์เกต IC22b โดยป้อนเข้าขา 4,5 จะได้พัลส์เป็นลบออกที่ขา 6 ส่งต่อไปยังขา 10 ของ IC22c ซึ่งทำหน้าที่รวมสัญญาณทางแนวนอนและแนวตั้งเข้าด้วยกันดังรูปที่ 2.19 สัญญาณภาพแนวตั้งได้จากคอลเลกเตอร์ของ Q₁₀ นำไปขยายให้มีขนาดสูงขึ้นโดย

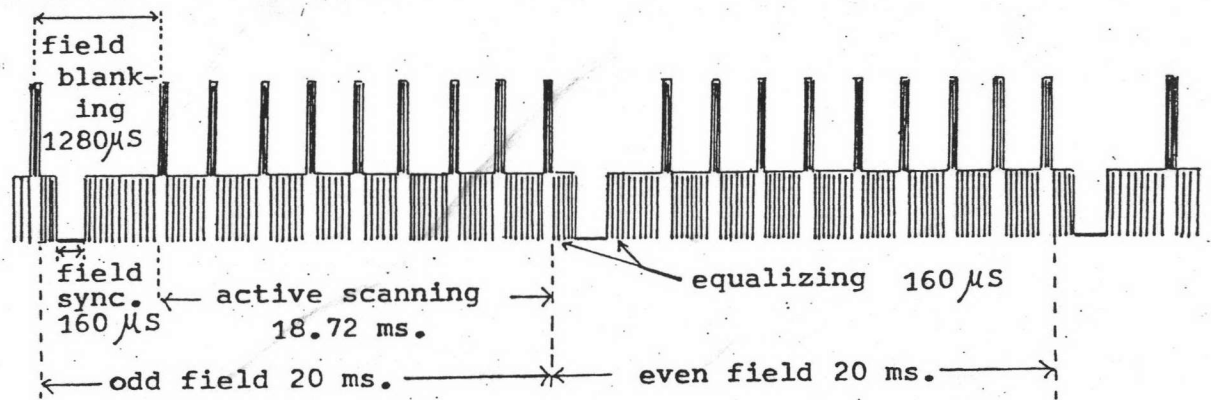

รูปที่ 2.19 วงจรการสร้างภาพทฤษฎี

ใช้ Q_{11} และ Q_{12} Q_{11} ทำหน้าที่เป็นบัฟเฟอร์แอมพลิไฟเออร์ (buffer amplifier) Q_{12} ทำหน้าที่ขยายสัญญาณให้สูงขึ้น จากคอลเลคเตอร์ Q_{12} นำไปป้อนให้กับขา 9 ของ IC22c โดยตามความต้านทาน 680 โอห์ม ที่ขา 8 จะได้สัญญาณรวมระหว่างเส้นแนวนอน 9 เส้นและแนวตั้ง 13 เส้น ส่งไปยังสวิทช์เพื่อส่งไปยังภาคแปลงคิกกิ้งและซิงค์แอกเคอเรอร์ต่อไป

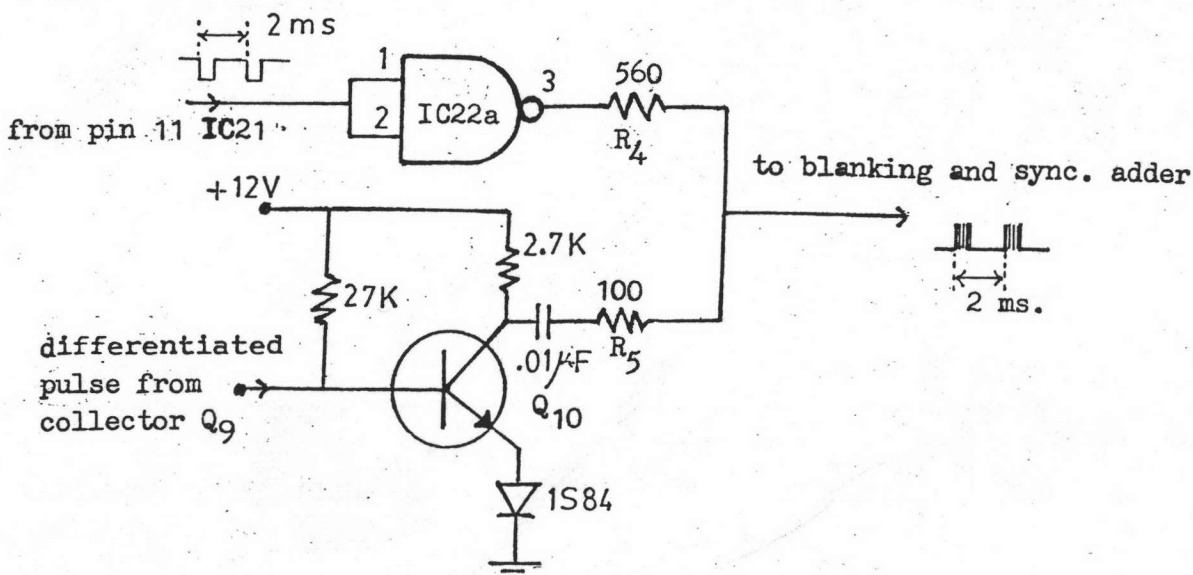
2.3.4 การสร้างภาพจุก

การสร้างภาพจุกทำได้โดยนำเอาพัลส์บวกที่มีระยะห่างกัน 2 มิลลิวินาที รวมกับพัลส์แคบ ๆ ที่มีระยะห่างกัน 4 ไมโครวินาที โดยการลดขนาดลงให้เหมาะสมจะได้สัญญาณรวมกันแสดงในรูปที่ 2.20 ในช่วงที่มองเห็นจริงทางแนวนอน 52 ไมโครวินาทีจะบรรจุควยสัญญาณบวก

รูปที่ 2.20 รูปร่างของสัญญาณภาพจุกบนฟิล์มสแกนนิ่ง

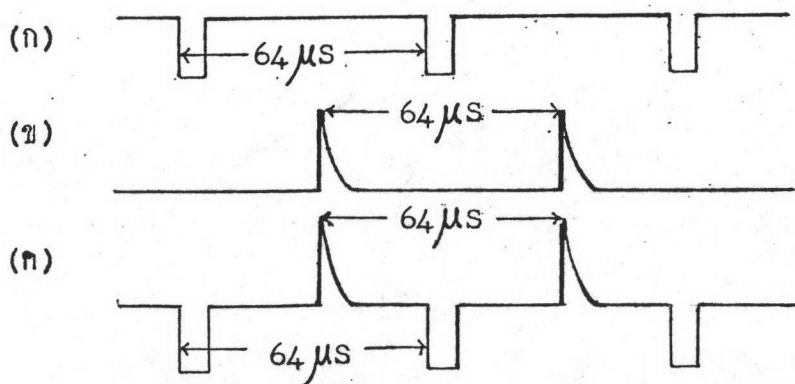
ของพัลส์แคบ ๆ ซึ่งห่างกัน 4 ไมโครวินาที ในช่วงที่มองเห็นจริงทางแนวตั้ง 1 ฟิล์ม ประมาณ 18 มิลลิวินาที จะมีพัลส์บวกระยะห่างกัน 2 มิลลิวินาที ภาพจุกที่เกิดขึ้นจะเป็นจุกค้ำกันระหว่างเส้นแนวตั้ง 13 เส้นและเส้นแนวนอน 9 เส้น ดังนั้นภาพจุกในแนวตั้งจึงมี 13 แถวและภาพจุกในแนวนอน 9 แถวรวมสัญญาณทั้งแสดงในรูปที่ 2.21 IC22a ขา 3 จะได้พัลส์บวกซึ่งมีความกว้างของพัลส์ประมาณ 52 ไมโครวินาที แต่ละพัลส์จะห่างกัน 2 มิลลิวินาที นำไปผ่าน R_4 ซึ่งมีค่า 560 โอห์ม รวมกับสัญญาณที่มาจากคอลเลคเตอร์ของ Q_{10} โดยผ่าน R_5 ซึ่งมีค่า 100 โอห์ม จะได้สัญญาณรวมส่งไปยังสวิทช์และภาคแปลงคิกกิ้งและซิงค์แอกเคอเรอร์

รูปที่ 2.21 วงจรรวมสัญญาณเพื่อทำให้เกิดภาพจุก

2.3.5 การสร้างภาพกาะมาก

ก่อนจะสร้างภาพกาะมากจะต้องรู้ลักษณะของพัลซที่จะสร้างขึ้นทางแนวนอนและแนวตั้งว่าจะมีรูปร่างลักษณะเป็นอย่างไร การสร้างภาพ 1 เส้นในแนวตั้งแสดงในรูปที่ 2.22 จากรูปที่ 2.22 (ก) เป็นรูปไลนซิงคซึ่งมีระยะห่างของพัลซ 64 ไมโครวินาที เราจะค้นหาพัลซแบบ ๆ

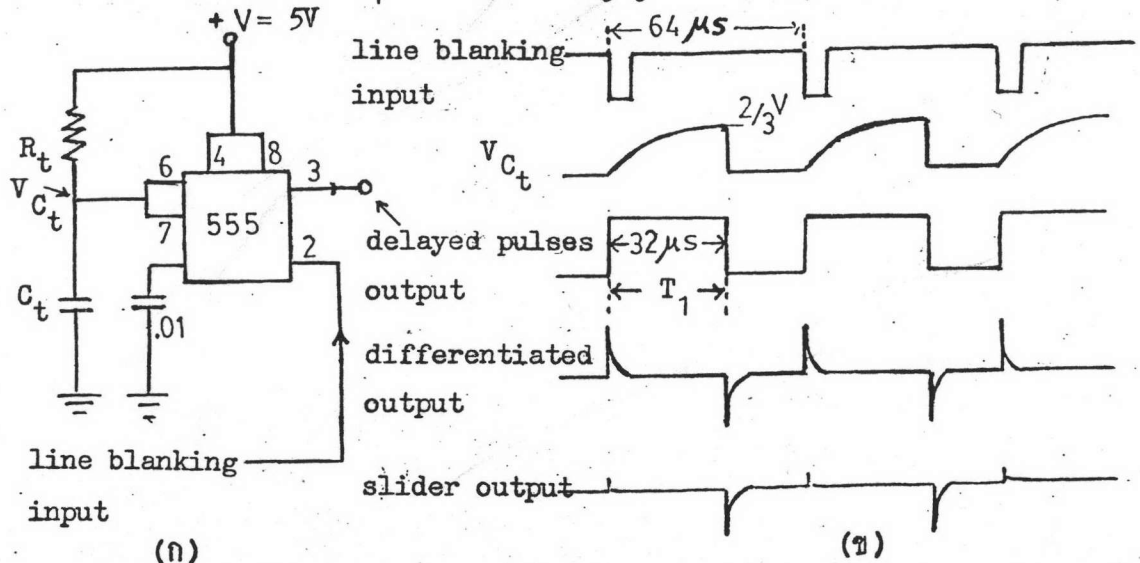

รูปที่ 2.22 การสร้างเส้นในแนวตั้งจำนวน 1 เส้น (ก) ไลนซิงค (ข) คิฟเฟอเรนทิเอตเทคพัลซที่เลื่อนไป (delayed differentiated pulses) (ค) ผลรวมของสัญญาณ (ก) และ (ข)

ที่มีระยะห่างกัน 64 ไมโครวินาที เช่นเดียวกันแต่ให้พัลส์เลื่อนไปอยู่ตรงกลาง ดังแสดงในรูปที่ 2.22(ข) เมื่อรวมสัญญาณ(ก) กับ(ข) จะได้สัญญาณในรูป(ค) ถ้านำสัญญาณรูป(ค) ให้แสดงออกทางจอภาพจะเห็นภาพเป็นเส้นแนวตั้งจำนวน 1 เส้น

การสร้างพัลส์ให้เลื่อนไปอยู่ตรงกลางทำได้โดยนำเอาพัลส์ลบของไลน์แบล็งคั้งป้อนเป็นทริกเกอร์ให้กับวงจรโมโนสเตเบิลอาร์ซีไทมเมอร์ (Monostable RC Timer) ซึ่งใช้ไอซีเบอร์ 555 ดังแสดงในรูปที่ 2.23(ก) ส่วนรูปที่ 2.23(ข) แสดงโหม้มิ่งของสัญญาณขาเข้า และสัญญาณขาออกจากรูป 2.23(ก) ระยะเวลาว่างของพัลส์ที่หัวออกขา 3 ของไอซี 555 ขึ้นกับ $R_t C_t$ ทหาระยะที่เรียก T_1 ได้จากสมการ (1)

$$T_1 = 1.1 R_t C_t \dots \dots \dots (1)$$

รูปที่ 2.23 (ก) วงจร โมโนสเตเบิลอาร์ซีไทมเมอร์
(ข) รูปร่างสัญญาณขาเข้าและขาออกที่ตำแหน่งต่าง ๆ

จากรูป 2.23(ข) ท้องการพัลส์ที่หัวออกมีที่เรียก T_1 เท่ากับ 32 ไมโครวินาที ซึ่งพัลส์ที่ได้เปรียบเสมือนเราเลื่อนไลน์แบล็งคั้งออกไปอีก 32 ไมโครวินาที ทำให้เทลลิ่งเอจ (tailing edge) ของพัลส์ที่หัวออกตกลงกึ่งกลางของไลน์แบล็งคั้ง เสร็จแล้วนำไปผ่านวงจรคิฟเฟอเรนทิเอเตอร์เป็นพัลส์แคบ ๆ อยู่กึ่งกลางไลน์ซิงค์ จากรูปที่ 2.23(ก) ออกแบบค่า R_t และ C_t ได้โดยเลือก C_t ไซค่า $0.01 \mu F$ และโหม้มคอนสแตนท์ (time constant) T_1

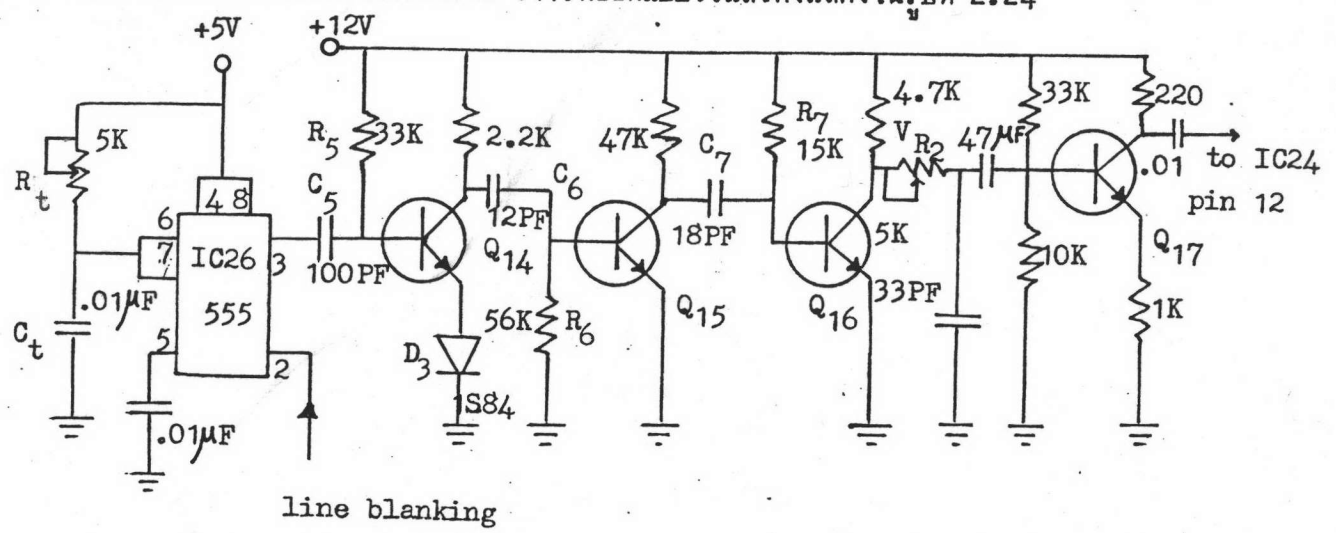
ที่ทองการคือ 32 ไมโครวินาที หากค่า R_t ได้จากสมการ (2)

$$R_t = \frac{T_1}{1.1C_t} \dots\dots\dots(2)$$

$$R_t = \frac{32 \times 10^{-6}}{1.1 \times 0.01 \times 10^{-6}}$$

$$R_t = 2909 \text{ โอห์ม}$$

จึงเลือกค่า R_t มีค่า 5 กิโลโอห์มเป็นค่าความต้านทานที่ปรับค่าได้ จะได้พัลส์ที่หัวออกสามารถปรับเลื่อนไปในตำแหน่งที่ทองการได้ วงจรที่ออกแบบไว้แล้วดังแสดงในรูปที่ 2.24

line blanking

รูปที่ 2.24 วงจร โมโนสเตเบิ้ลอาร์ชีโม่เมอร์ที่ออกแบบไว้แล้ว
วงจรสไลเคอร์และวงจรสวิทชิงแอมพลิไฟเออร์

เมื่อได้สัญญาณที่หัวออกเป็นรูปสี่เหลี่ยมมีระยะเวลาตามต้องการแล้วจึงนำไปป้อนให้กับ วงจรคิฟเฟอเรนทิเอเตอร์ $R_5 C_5$ ซึ่งมีไทม์คอนสแตนท์เท่ากับ 3.3 ไมโครวินาที จะได้พัลส์แคบ ๆ ที่มีทั้งบวกและลบดังแสดงในรูปที่ 2.23(ข)

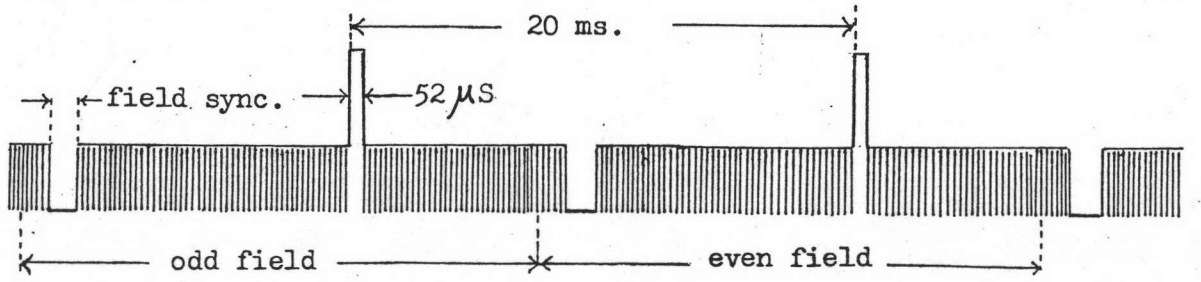
Q_{14} ออกแบบไว้เป็นวงจรสไลเคอร์ขณะที่พัลส์บวกป้อนเข้าที่เบสของ Q_{14} ที่ อิมิตเตอร์ของ Q_{14} จะมีศักดาเป็นบวกทำให้เกิดฟอร์เวคไบอัส (forward bias) แก่

แก๊โคโค D_3 พัลซืวภจะถูกลักวงจรลงกิน ขณะที่พัลซืวภป้อนเข้าที่เบสของ Q_{14} โกลโค D_3 จะได้รับรีเวอร์ซไบอัส (reverse bias) ฉนั้นจึงไคพัลซืวภแกบ ๗ ออกที่คอลเลคเทอ์ของ Q_{14} นำไปผ่าน C_6R_6 ซึ่งมีไทม์คอนสแตนท์เท่ากับ 0.67 ไมโครวินาทีป้อนเข้าเบสของ Q_{15} ซึ่งออกแบบไว้เป็นวงจรสวิทซิงแอมพลิไฟเออ์จะไคพัลซืวภแกบ ๗ มีขนาดสูงชันนำไปผ่าน C_7R_7 ซึ่งมีไทม์คอนสแตนท์เท่ากับ 0.27 ไมโครวินาทีป้อนเข้าที่เบสของ Q_{16} ซึ่งออกแบบไว้เป็นสวิทซิงแอมพลิไฟเออ์อีกครั้งหนึ่งที่คอลเลคเทอ์ Q_{16} จะไคพัลซืวภที่ขนาดสูงเพียงพอทอกับ V_{R2} ซึ่งมีค่า 5 กิโลโอม์ผ่านคาพาซิเทอ์ 47 ไมโครฟารัดเข้าเบสของ Q_{17} ซึ่งออกแบบไว้เป็นวงจรขยายสัญญาณจะไคพัลซืวภที่ทอการมีระยะห่างกัน 64 ไมโครวินาที และอยู่กึ่งกลางของไลน์ซิงคักรูปที่ 2.22(ข) สัญญาณขาออกจากคอลเลคเทอ์ของ Q_{17} จะส่งไปยังขา 12 ของ IC24 ซึ่งเป็นแนคเกทเบอร์ 7400 จะรวมสัญญาณ 1 เส้นทางแนวกัซและ 1 เส้นทางแนวนอนเข้าควยกันเป็นรูปกากะบาทกัซจะไคกล่าวทอไป

การสร้งภภ 1 เส้นทางแนวนอนทำไคในลักษณะเคียวกันกัซกับการสร้งภภ 1 เส้นในแนวกัซ ทากันแกวพัลซืวภที่สร้งขึ้นทางแนวนอนจะแสดงออกไคเห็นบนฟิลคัสแกบนิ่ง โดยมีพัลซืวภจำนวน 1 พัลซืวภมีความกว้างเท่ากับ 52 ไมโครวินาทีแกลพัลซืวภห่างกัน 20 มิลลิวินาที จะอยู่ในช่วงกึ่งกลางของฟิลคัคและฟิลคัค กัซแสดงในรูป 2.25 การที่จะทำสัญญาณภภไคไคในลักษณะนี้ทำ

รูปที่ 2.25 คอมโพสิทวิคิไอซิกแนลของภภ 1 เส้นทางแนวนอน

ทำไคโดยเอาฟิลคัสแกบคัซซึ่งมีความถี่ 50 เฮิซ จากแหล่งกำเนิดสัญญาณซิงคั (sync generator) ป้อนไคกับวงจรโมโนสเตเบิลอารซืวภเมอร์ซึ่งใช้ไอซีเบอร์ 555 ทอวงจรวงจรรูป 2.23 ที่ขา 2 ของไอซี 555 ป้อนควยฟิลคัสแกบคัซที่ขา 3 จะไคสัญญาณขาออกเป็นรูปสี่เหลี่ยม

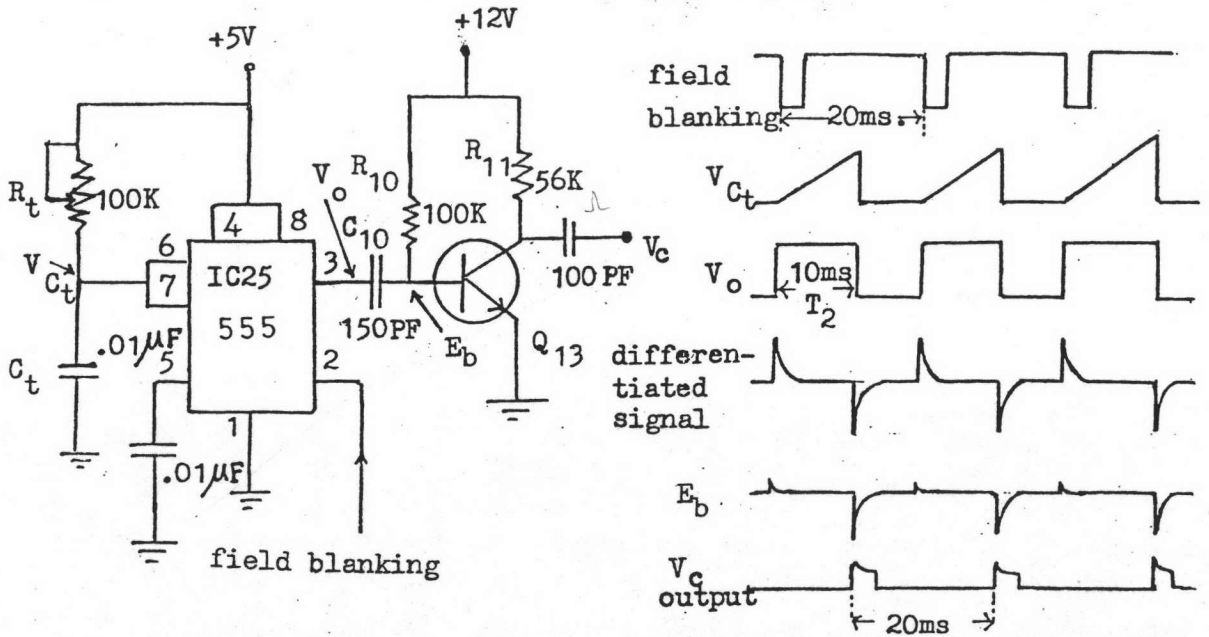
มีความกว้างของพัลส์ T_2 เท่ากับ 10 มิลลิวินาที ดังแสดงในรูปที่ 2.26(ข) การออกแบบ วงจรเลือกค่า C_t เท่ากับ 0.1 ไมโครฟารัด R_t หาได้จากสมการ (3)

$$R_t = \frac{T_2}{0.11C_t} \dots\dots\dots(3)$$

$$R_t = \frac{10 \times 10^{-3}}{0.11 \times 0.1 \times 10^{-6}}$$

$$R_t = 90.9 \text{ กิโลโห์ม}$$

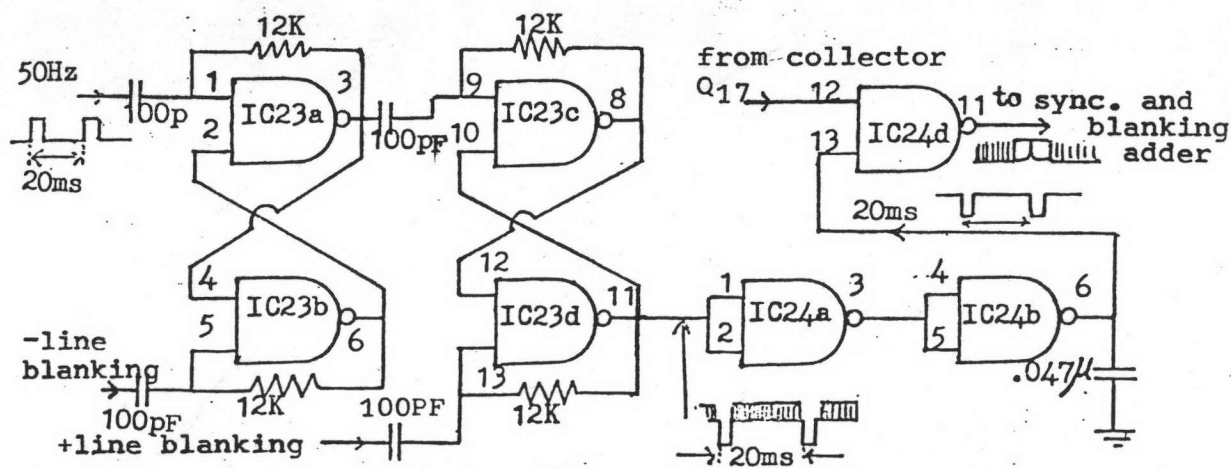
เลือกค่า R_t เท่ากับ 100 กิโลโห์มใช้แบบปรับค่าได้ (variable resistor) รูปเก็อกมา เมื่อปรับ R_t จะทำให้ความกว้างของพัลส์ทางหัวออกเปลี่ยนแปลงนำเอาสัญญาณ ขาออกที่ 3 ไปอินให้กับวงจรฟลิปเฟลอปเพอเรนทีเอเทอร์ $R_{10}C_{10}$ ดังรูปที่ 2.26(ก) ได้ค่า

รูปที่ 2.26(ก) วงจรโมโนสเตเบิล อารชีโม่เมอร์

รูปที่ 2.26(ข) รูปร่างของสัญญาณ ตามจุดต่าง ๆ

ไมโครคอนสแตนต์ เท่ากับ 15 ไมโครวินาที Q_{13} ออกแบบไว้ให้ออนทลอคเวลา เว้นแก็เมื่อมีพัลส์ลบเข้ามาจึงจะทำให้ Q_{13} ออฟไค้ ที่เบสของ Q_{13} จะมีทีเฟเพื่อเรนทีเอเทเทกพัลส์เข้ามาพัลส์บวกจะถูกบายพาส (by pass) ลงดินโดยฟอร์เวคไบอัสของอิมิตเตอร์-เบส เฉพาะพัลส์ลบจะทำให้ Q_{13} ออฟไค้พัลส์บวกที่คอลเลกเตอร์ ดังแสดงรูปร่างของสัญญาณทาง ๆ ในรูปที่ 2.26(ข) พัลส์บวกจะมีระยะห่างกัน 20 มิลิวินาที มีระยะเวลาเลื่อนไปจากสัญญาณขาเข้า 10 มิลิวินาที นำพัลส์เหล่านี้ไปป้อนให้กับวงจรถ่ายเพื่อให้ออกสัญญาณขาออกที่เหมาะสมมีความกว้างของพัลส์ประมาณ 52 ไมโครวินาที ลักษณะของวงจรถ่ายดังแสดงในรูปที่ 2.27 การทำงานเหมือนกับ

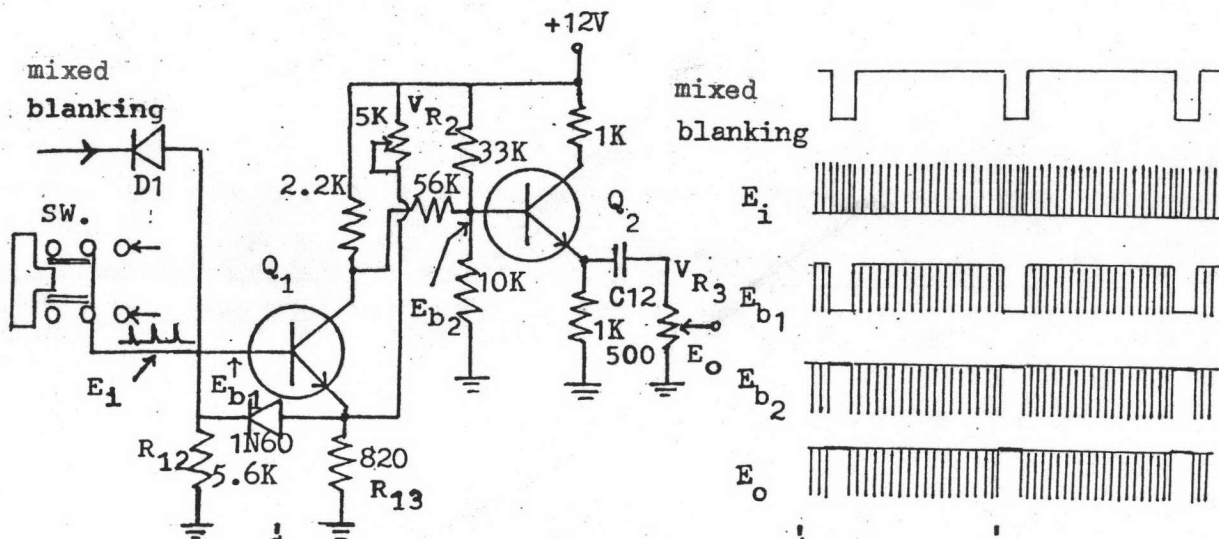
รูปที่ 2.27 วงจรถ่ายสัญญาณทางแนวนอนและวงจรรวมสัญญาณทางแนวนอนและแนวตั้ง

วงจรถ่ายที่อธิบายไว้ในรูปที่ 2.17 ทางกันเพียงแก็สัญญาณขาเข้าที่ขา 1 จะป้อนควยความถี่ 50 เฮิซหรือพัลส์ที่มีระยะห่างกัน 20 มิลิวินาที ที่ขา 5 และขา 13 จะป้อนควยโลนแบล็งคิงแบบชั่ววมและชั่วลมตามล่ำคัมสัญญาณขาออกที่ไค้จากขา 11 จะนำไปป้อนให้กับวงจรถ่ายกลับชั่ว โดยไ้แแนคเกท IC24a ขา 1,2 ทอรวมกัน สัญญาณขาออกที่ขา 3 จะไค้พัลส์บวก 50 เฮิซ แล้วส่งทอไปยังขา 4, 5 ของ IC24b กลับชั่วอีกครั้งหนึ่งจะไค้สัญญาณขาออกที่ขา 6 เป็นพัลส์ลบ นำไปป้อนให้กับแแนคเกท IC24a ที่ขา 13 ส่วนขา 12 ป้อนควยพัลส์ลบซึ่งมาจากคอลเลกเตอร์ของ Q_{17} IC24a จึงเป็นการรวมสัญญาณ 1 เส้นทางแนวตั้งและสัญญาณ 1 เส้นทางแนวนอนเข้าควยกัน เป็นสัญญาณภาพกาะมาก สัญญาณขาออกที่ขา 11 จะถูกส่งไปยังสวิทช์และส่ง

ไปยังภาคแมลงคั้งและซิงค์แอกเกอร์ต่อไป

2.4 แหล่งรวมสัญญาณภาพเข้ากับแมลงคั้งและซิงค์

สัญญาณภาพชนิดต่าง ๆ กิ่งที่ไถ่กลาวมาแล้วจำนวน 5 ภาพ สัญญาณภาพเหล่านี้ยังไม่เป็น

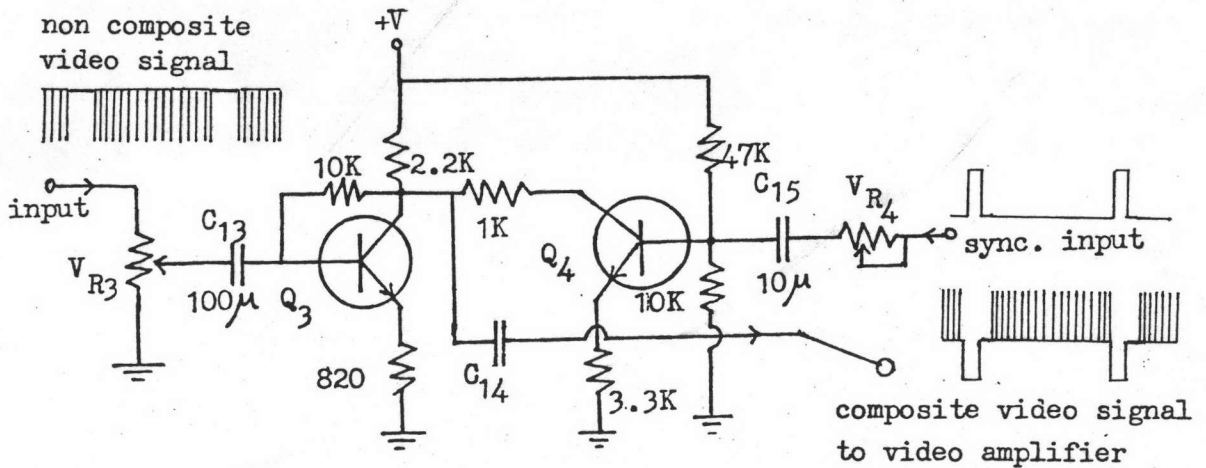
รูปที่ 2.28 (ก) วงจรรวมสัญญาณภาพ
เข้ากับสัญญาณแมลงคั้ง

รูปที่ 2.28 (ข) รูปร่างของ
สัญญาณตามจุดต่าง ๆ

สัญญาณภาพที่สมบูรณ์ จำเป็นจะต้องนำมาป้อนเข้ากับวงจรรวมสัญญาณแมลงคั้งและซิงค์เพื่อทำให้
ได้สัญญาณภาพที่สมบูรณ์ที่เรียกว่า "คอมโพสิทวิดีโอซิกแนล" ที่ออกแบบไว้ดังแสดงในรูปที่ 2.28 (ก)
เป็นวงจรรวมสัญญาณภาพเข้ากับสัญญาณแมลงคั้ง

สัญญาณภาพแต่ละภาพจะผ่านสวิทช์เลือกสัญญาณทางสายรวม (common wire)
ส่งไปยังเบสของ Q_1 ซึ่งทำหน้าที่รวมสัญญาณภาพกับสัญญาณแมลงคั้งที่ส่งมาจากแหล่งกำเนิด
สัญญาณซิงค์มีลักษณะเป็นพัลส์ลบที่มั้งไลน์แมลงคั้ง เมื่อรวมกับสัญญาณภาพแล้วจะได้สัญญาณภาพ
แบบนั้นคอมโพสิทวิดีโอซิกแนล (noncomposite video signal) คือมีสัญญาณภาพกับแมลงค
กั้งเท่านั้นยังไม่มีสัญญาณซิงค์ สัญญาณขาออกของสัญญาณภาพจะไต่จากคอลเลกเตอร์ของ Q_1 มี
ลักษณะคือแมลงคั้งพัลส์เป็นบวก ส่วนสัญญาณภาพเป็นลบ V_{R2} จากรูปที่ 2.28 (ก) ทำหน้าที่เป็น
ตัวควบคุมไบอัสให้กับเบสของ Q_1 สามารถเพิ่มหรือลดอัตราการขยายของ Q_1 ได้และใช้เป็น
ตัวควบคุมของสัญญาณภาพจุด Q_2 ออกแบบไว้เป็นบัฟเฟอร์แอมพลิไฟเออร์ (buffer amplifier)

มีไว้เมื่อท้อโหลด (load) จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของ Q_1 วงจรท้อไว้ในรูปของ อิมิตเตอร์ฟอลโลเวอร์ (emitter follower) โดยคัปปลิง (coupling) ผ่าน C_{12} และ V_{R3} ซึ่ง V_{R3} จะเป็นตัวปรับขนาดของสัญญาณภาพที่ส่งเข้าไปรวมกับสัญญาณซิงค์ ภาพ ที่แสดงในรูปที่ 2.28 (ข) แสดงรูปร่างของสัญญาณความถี่ต่าง ๆ ของ Q_1 และ Q_2 ขณะที่ สวิตช์ที่อยู่ในตำแหน่งภาพเส้นแนวตั้ง สัญญาณภาพจะถูกส่งเข้ารวมกับวงจรรวมซิงค์ ดังแสดงในรูปที่ 2.29

รูปที่ 2.29 วงจรรวมสัญญาณภาพเข้ากับสัญญาณซิงค์

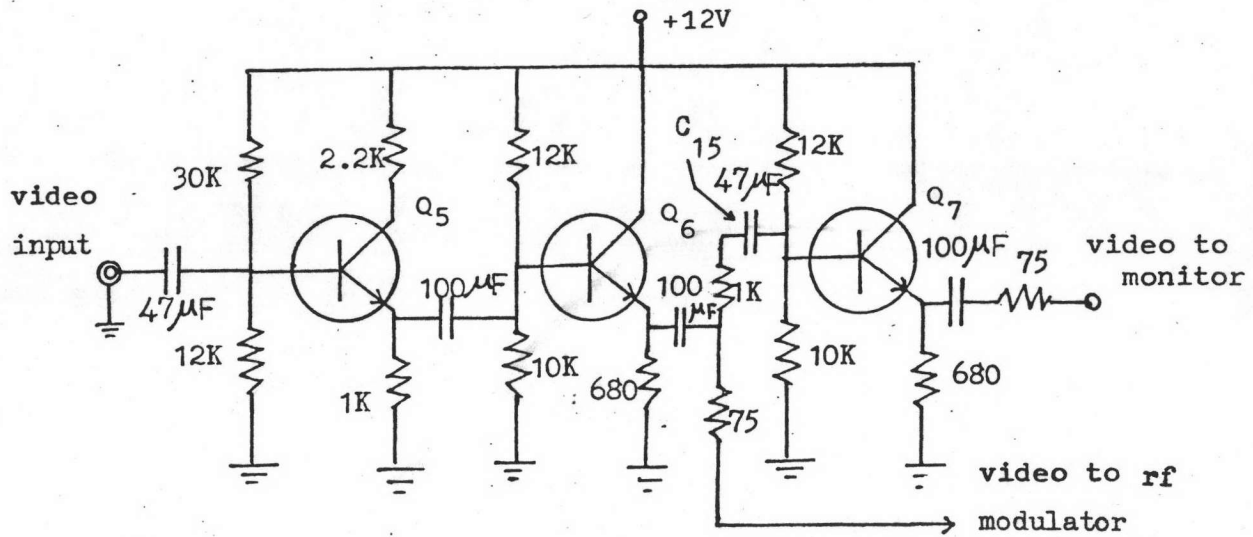
ของ Q_3 และ Q_4 จะเป็นที่รวมสัญญาณที่เข้ามายังเบสของ Q_3 และเบสของ Q_4 ที่คอล เลกเตอร์ของ Q_3 จะเป็นสัญญาณภาพกลับเฟสจากสัญญาณที่เข้าเบส คือมีสัญญาณภาพเป็นบวก และสัญญาณแบล็กคิงเป็นลบ ที่คอลเลกเตอร์ของ Q_4 จะให้สัญญาณซิงค์เป็นลบเนื่องจากเราป้อน สัญญาณซิงค์แบบบวกเข้าที่เบสของ Q_4 โดยผ่าน V_{R4} และ C_{15} สำหรับ V_{R4} มีไว้ เพื่อปรับขนาดของสัญญาณซิงค์ ที่คอลเลกเตอร์ของ Q_3 และ Q_4 จะเป็นการรวมสัญญาณภาพ ที่เข้ารวมเข้ากับสัญญาณซิงค์ที่รวม จะได้สัญญาณรวมเป็นสัญญาณคอมโพสิทวิคัลโอซิกแนลเพื่อส่งไปยัง ภาควิทยุสัญญาณภาพโดยผ่านคัปปลิงคาปาซิเตอร์ C_{14}

2.5 วงจรมายสัญญาณภาพ

สัญญาณคอมโพสิทวิคัลโอซิกแนล ก่อนที่จะนำไปป้อนให้กับวงจรรออาร์เอพมอดูเลเตอร์

(rf modulator) และวิดีโอโมนิเตอร์ (video monitor) ซึ่งมีอิมพีแดนซ์ขาเข้า (input impedance) ทำเพียง 75 โอห์ม จึงจำต้องนำเอาสัญญาณภาพผ่านวงจรขยายกระแส (current amplifier) โดยใช้ท่อในรูปวงจรอิมพีเตอร์ฟอลโลเวอร์ ดังแสดงในรูปที่ 2.30

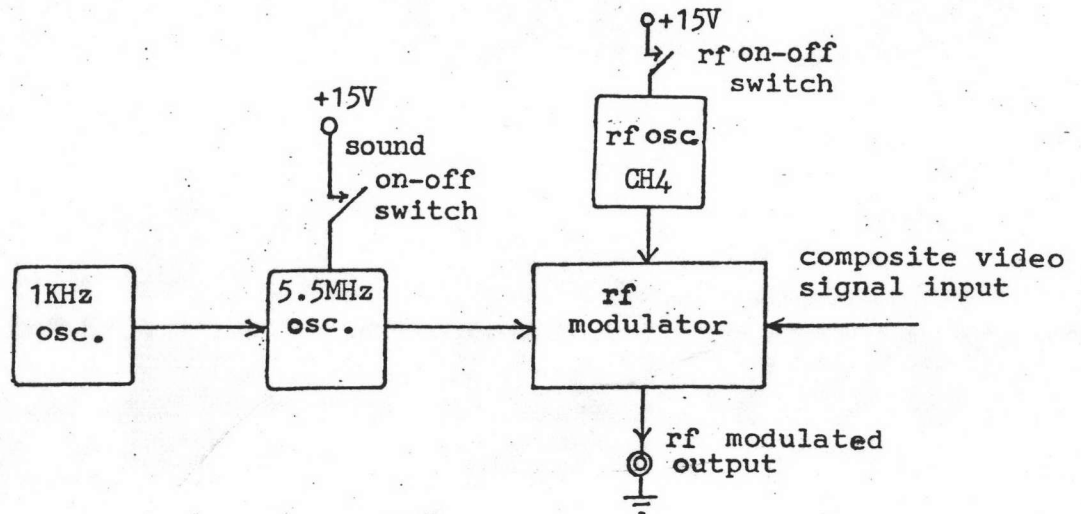

รูปที่ 2.30 วงจรขยายสัญญาณภาพ

จากวงจร Q₅ ออกแบบไว้เป็นวงจรแอมป์เฟออร์แอมพลิไฟเออร์ ขั้วสัญญาณขาออกจะอยู่ที่อิมพีเตอร์ ส่งไปยังเบสของ Q₆ ซึ่งออกแบบไว้เป็นวงจรอิมพีเตอร์ฟอลโลเวอร์ เพื่อป้อนให้กับโหลด 75 โอห์ม ที่ภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์ และส่วนหนึ่งของขั้วสัญญาณขาออกจะทอดผ่านความต้านทาน 1 กิโลโอห์ม ผ่าน C₁₅ ไปยังเบสของ Q₇ ซึ่งออกแบบเป็นอิมพีเตอร์ฟอลโลเวอร์เช่นกัน สำหรับส่งไปป้อนให้กับวิดีโอโมนิเตอร์ ซึ่งมีอิมพีแดนซ์ขาเข้า 75 โอห์ม

2.6 แหล่งรวมสัญญาณภาพและเสียงเข้ากับภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์

ภาคนี้มีแผนภาพรูปแห่งดังแสดงในรูปที่ 2.31 เริ่มด้วยการสร้างความถี่ย่านความถี่เสียง 1 กิโลเฮิรตซ์ นำไปป้อนให้กับภาคออกซซิลเลเตอร์ความถี่ 5.5 เมกกะเฮิรตซ์ซึ่งเป็นคลื่นพาห้เสียง ส่งต่อไปยังคานหนึ่งของภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์อีกคานหนึ่งของภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์จะป้อนด้วยสัญญาณภาพที่ส่งมาจากภาคขยายภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์จะผลิตอาร์เอฟออกซซิลเลเตอร์ขึ้นมาที่ความถี่ 62.25 เมกกะเฮิรตซ์ซึ่งตรงกับความถี่ภาพของ 4 เมื่อรวมกับคลื่นพาห้เสียงความถี่

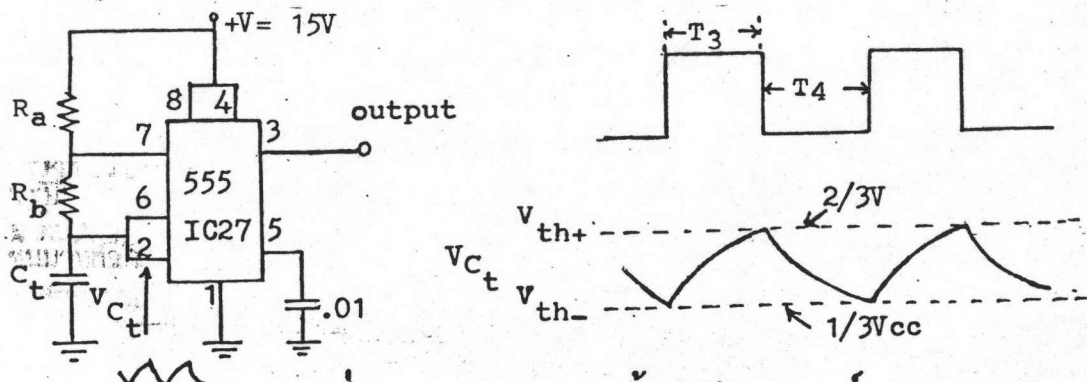

รูปที่ 2.31 แผนภาพรูปร่างของภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์

5.5 เมกกะเฮิรตซ์ ที่มอดูเลทด้วยความถี่เสียง 1 กิโลเฮิรตซ์แล้วจะได้ความถี่เป็น 67.25 เมกกะเฮิรตซ์ซึ่งจะตรงกับความถี่คลื่นพาหเสียงของช่อง 4 เมื่อนำอาร์เอฟมาออกป้อนให้กับเครื่องรับโทรทัศน์ซึ่งปรับไว้ที่ช่อง 4 จะรับทั้งภาพและเสียง ที่ภาคออกซซิลเลเตอร์ความถี่ 5.5 เมกกะเฮิรตซ์ และภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์สามารถจะบังคับให้ทำงานหรือหยุดทำงานได้โดยใช้สวิทช์ ออน - ออฟ คัทไฟท์ที่ส่งไปเลี้ยงของแต่ละภาค

2.6.1 วิธีสร้างความถี่ 1 กิโลเฮิรตซ์

การสร้างความถี่ 1 กิโลเฮิรตซ์สร้างได้โดยใช้ไอซีเบอร์ 555 ทอกันเป็นรูปวงจรถ

รูปที่ 2.32 วงจระอะเสเทเบิลมัลติไวเบรเตอร์

อะเสกเบิ้ลมัลติไวเบรเตอร์ (astable multivibrator) ดังแสดงในรูปที่ 2.32
การออกแบบวงจร อะเสกเบิ้ลมัลติไวเบรเตอร์ โดยใช้ไอซีเบอร์ 555

ต้องการความถี่	1	กิโลเฮิรตซ์
นั่นคือพีเรียกเท่ากับ	1	มิลลิวินาที
ต้องการคิที่ไซเกิด (duty cycle) $T_3=T_4 = 0.5$		มิลลิวินาที
จากรูปที่ 2.32 เลือกค่า C_t เท่ากับ	0.1	ไมโครฟารัด
ค่า R_a เลือกค่าต่ำสุด	1	กิโลโอห์ม
ค่า R_b หาได้จากสมการ (4) ⁽⁸⁾		

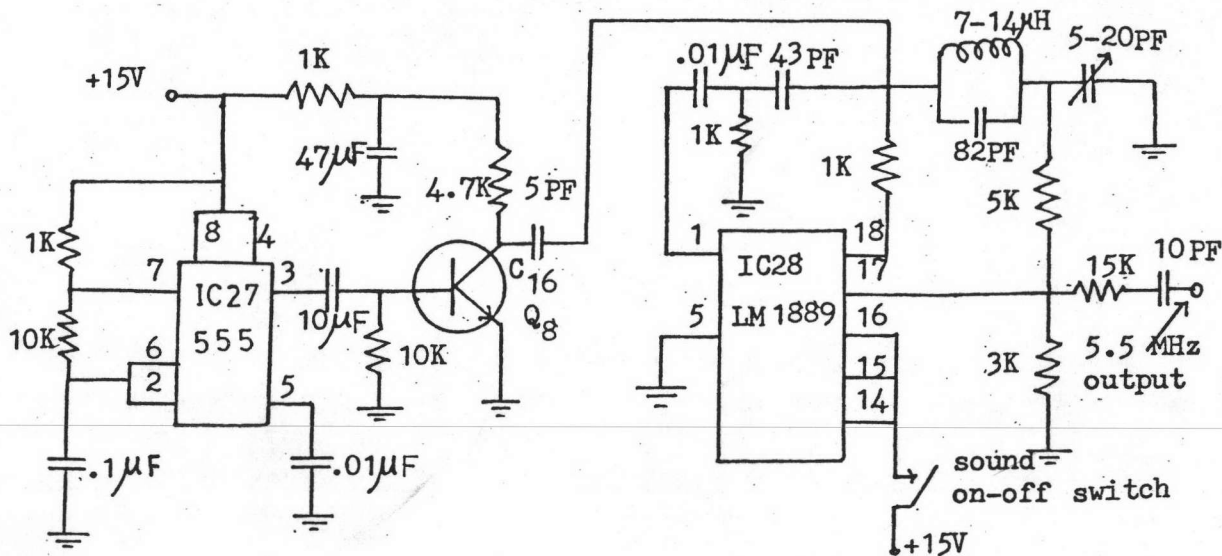
$$R_b = \frac{T_3}{0.693 C_t} \dots\dots\dots(4)$$

แทนค่า C_t และ T_3 ในสมการ (4) ได้

$$R_b = \frac{0.5 \times 10^{-3}}{0.693 \times 0.1 \times 10^{-6}}$$

$$R_b = 7215 \quad \text{โอห์ม}$$

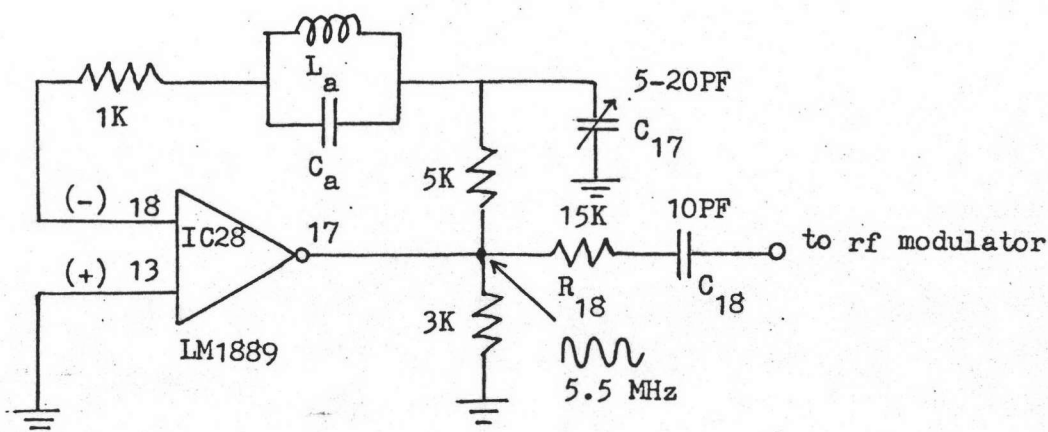
ดังนั้นจึงเลือกค่า R_b โดยใช้ตัวต้านทานที่ปรับค่าได้รูปเกือกม้าค่า 10 กิโลโอห์ม เมื่อได้ค่า R_a , R_b และ C_t แล้วนำค่าต่าง ๆ มาต่อเป็นวงจรดังแสดงในรูปที่ 2.33 ความถี่ 1 กิโลเฮิรตซ์ที่ได้จากขา 3 ของ IC27 นำไปป้อนให้กับทรานซิสเตอร์ Q_8 ซึ่งทำหน้าที่เป็น ตัวสวิตช์ C_{16} ลงคิที่วยอัครา 1 กิโลเฮิรตซ์ C_{16} นี้จะต่ออยู่กับวงจรแท็งค์ (tank circuit) ซึ่งจูน (tune) ที่ความถี่ 5.5 เมกกะเฮิรตซ์เป็นผลให้วงจรแท็งค์นี้จะเปลี่ยน ความถี่ไปประมาณ 25 กิโลเฮิรตซ์จากค่าความถี่ 5.5 เมกกะเฮิรตซ์ จึงทำให้เกิดเสียงที่ความถี่ 1 กิโลเฮิรตซ์ ตามอัคราความเร็วของการสวิตช์ของ Q_8 วิธีการนี้เป็นกรมอญเลขแบบเอฟเอม อยางงาย ๆ

รูปที่ 2.33 วงจรออสซิลเลเตอร์ความถี่ 1 กิโลเฮิรตซ์พร้อมกับ
วงจรรอซซิลเลเตอร์ 5.5 เมกกะเฮิรตซ์

2.6.2 วิธีสร้างความถี่ 5.5 เมกกะเฮิรตซ์

การสร้างออสซิลเลเตอร์ความถี่ 5.5 เมกกะเฮิรตซ์ทำได้โดยใช้ไอซีเบอร์ LM1889
ต่อไปนี้ในลักษณะดังแสดงในรูปที่ 2.33 ส่วนสำคัญภายในของไอซีเบอร์นี้แสดงในรูปที่ 2.34 วงจร

รูปที่ 2.34 วงจรภายในส่วนหนึ่งของไอซีเบอร์ LM 1889

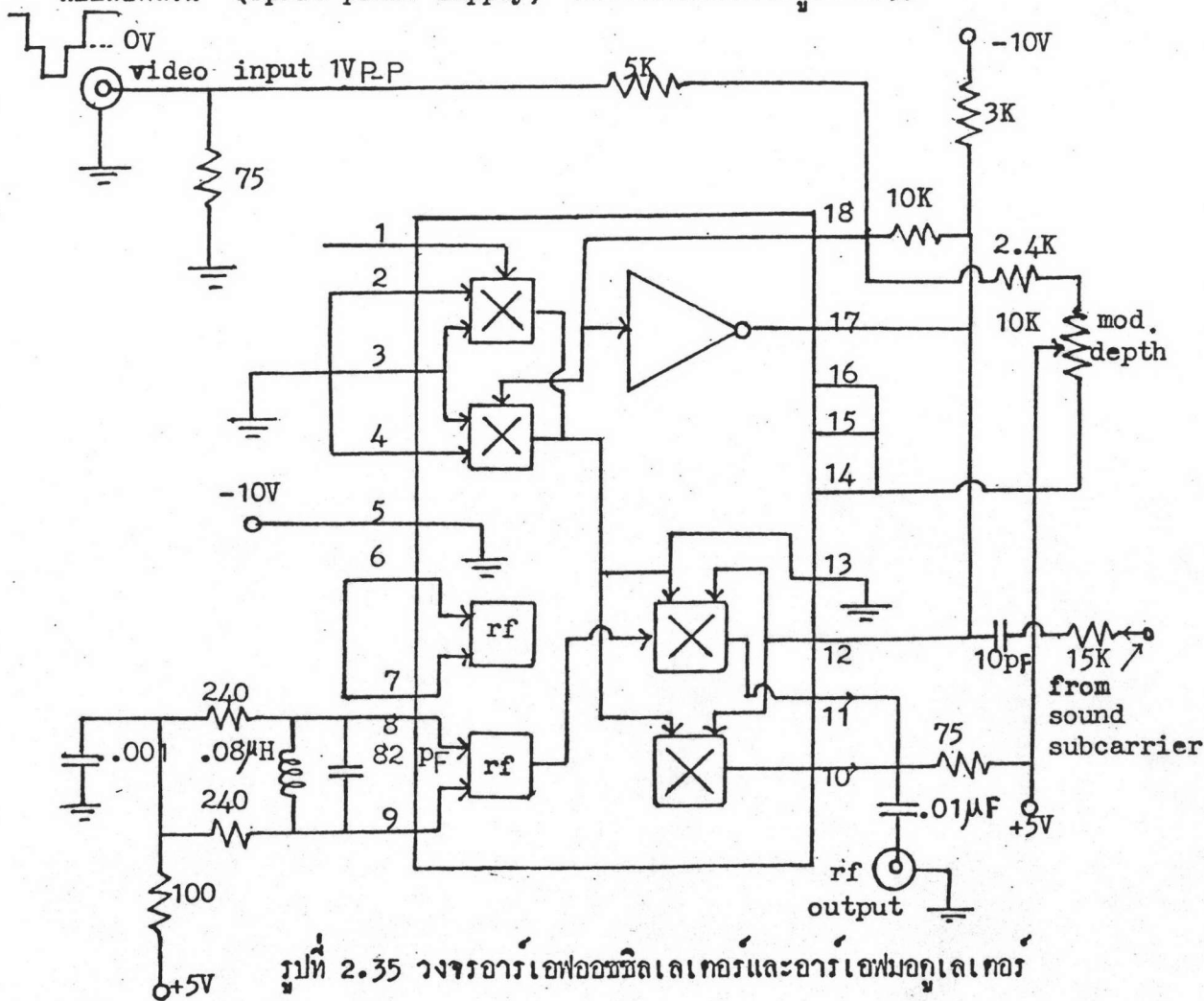
นี้ประกอบด้วยอินเวอร์ทิงแอมพลิฟายเออร์ (inverting amplifier) 1 ชุด ซึ่งสัญญาณขาออกขา 17 มีเฟสตามหลังสัญญาณเข้าที่ขา 18 เป็นมุม 180 องศา การที่จะทำให้เกิดการออสซิลเลตได้จะต้องทำให้สัญญาณย้อนกลับ (feed back signal) จากขา 17 ไปยังขา 18 โดยทำให้เกิดเฟสตามหลังไปอีก 180 องศา รวมเป็นเฟสตามหลังทั้งหมด 360 องศา จึงจะออสซิลเลตได้ ซึ่งทำได้โดยการต่อ RC ภายนอกพร้อมกับวงจรแท่ง $L_a a$ จูนที่ความถี่ 5.5 เมกกะเฮิรตซ์ สัญญาณขาออกได้จากขา 17 ซึ่งเป็นไซน์เวฟ (sine wave) มีความถี่ 5.5 เมกกะเฮิรตซ์ มีขนาด $5v_{p-p}$ ผ่าน R_{18} และ C_{18} เพื่อส่งไปยังภาคอาร์เอพมอคูเลเตอร์

2.6.3 วิธีสร้างอาร์เอพออสซิลเลเตอร์และอาร์เอพมอคูเลเตอร์

(11)

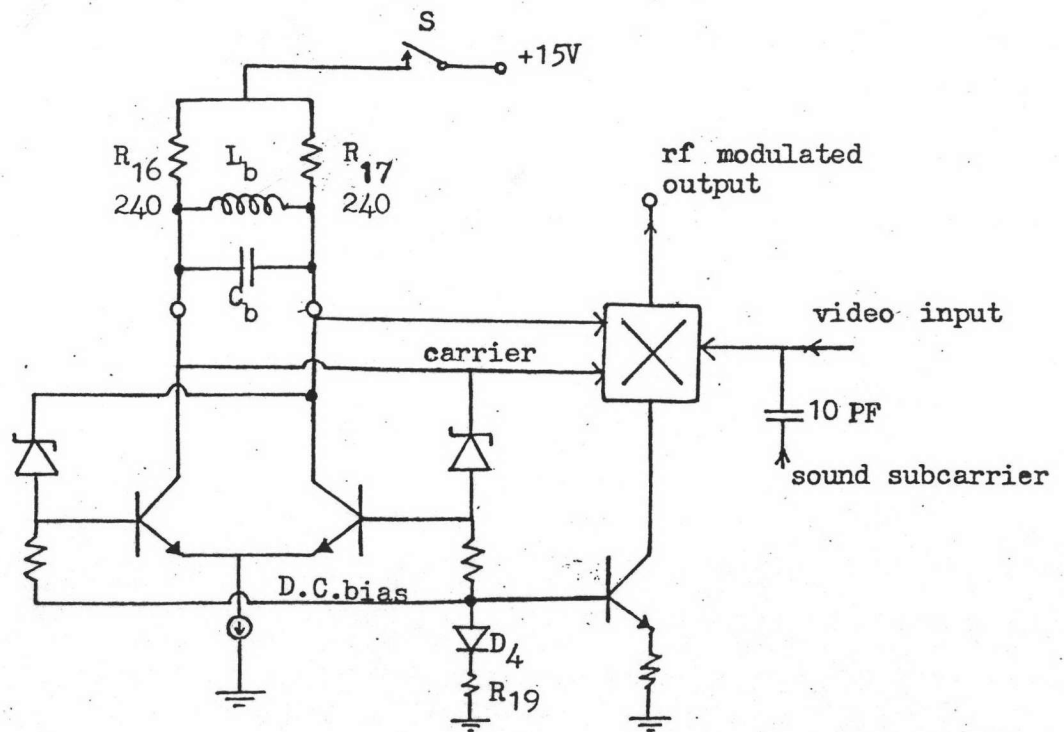
การสร้างทำได้โดยนำเอาไอซีเบอร์ LM1889 มาประยุกต์ใช้ร่วมกับแหล่งจ่ายไฟ

แบบแยกส่วน (split power supply) ที่วงจรคังแสดงในรูปที่ 2.35

วงจรนี้สามารถทำเป็นวงจรอาร์เอฟออสซิลเลเตอร์และอาร์เอฟมอดูเลเตอร์โดยใช้ไอซีเพียงตัวเดียว โดยป้อนสัญญาณพาหะขนาด $1\text{ V}_{\text{p-p}}$ เข้าขา 18 สัญญาณพาหะจะถูกขยายแล้วส่งไปยังภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์ที่ขา 12 ในภาคมอดูเลเตอร์ จะตั้งระดับไฟตรง (D.C. reference) ที่ 0 โวลท์ที่ขา 13 ความลึกในการมอดูเลต (modulation depth) ปรับได้โดยการปรับออฟเซตเคอเรนท (offset current) (16) ที่ป้อนเข้าขา 18 ส่วนภาคอาร์-เอฟออสซิลเลเตอร์ ไอซีเบอร์นี้ออกแบบไว้สามารถทำความถี่อาร์เอฟได้ 2 ช่อง แต่เพื่อเป็นการประหยัดจึงออกแบบอาร์เอฟออสซิลเลเตอร์เพียงช่องเดียว โดยการท่วงจรเท่งค์ให้ออสซิลเลทที่มีความถี่ 62.25 เมกกะเฮิซ ทอเข้าที่ขา 8,9 ส่วนอีกช่องหนึ่งไม่ใช้จึงทอดึงกันควยสายไฟที่ขา 6, 7 วงจรภายในของอาร์เอฟออสซิลเลเตอร์แต่ละช่องแสดงในรูปที่ 2.36 วงจรนี้เป็น

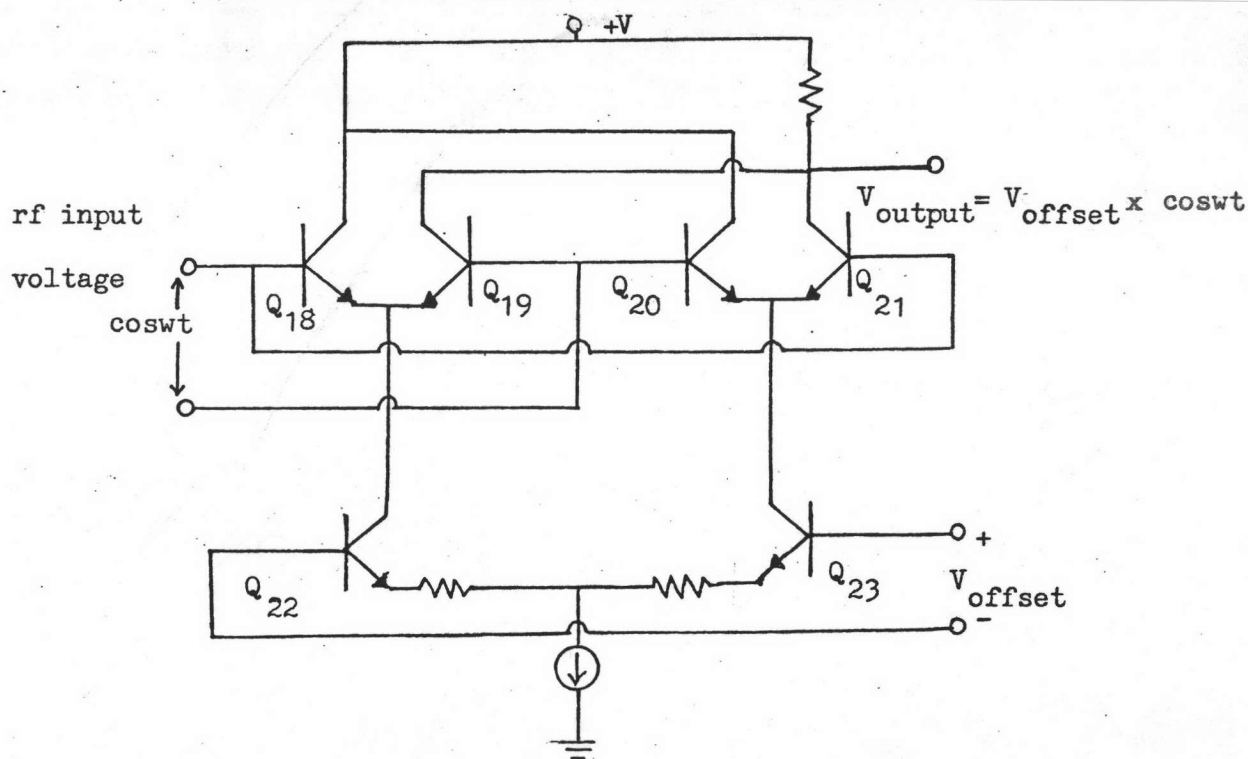

รูปที่ 2.36 วงจรอาร์เอฟออสซิลเลเตอร์

วงจรถ่ายเฟอเรนเซียลออสซิลเลเตอร์เมื่อสวิทช์ S ปิดไฟตรง +15V จะทอเข้าวงจรถ่วงเท่งค์ $L_b C_b$ โดยผ่าน R_{16} และ R_{17} กระแสจะไหลผ่านเลเวลชิฟท์ซีเนอร์ไดโอด (9) (level-shift zener diode) โดยผ่านทางร่วมกับไดโอด-รีซิสเตอร์เนทเวอร์ค (diode resistor

network) $D_4 R_{19}$ ลงกินและจะเป็นแหล่งจ่ายกระแส (current source) ซึ่งให้กับอาร์เอฟมอดูเลเตอร์ควายการที่อยู่ในลักษณะนี้เมื่อสวิตช์อาร์เอฟออพซิชันเปิด ไม่เพียงแต่จะสกัดคลื่นพาห์ (carrier) ที่ป้อนให้กับอาร์เอฟมอดูเลเตอร์เท่านั้นแต่จะเป็นการสกัดกระแสขาออก (output current) ของภาคอาร์เอฟมอดูเลเตอร์ควาย

วงจรอาร์เอฟมอดูเลเตอร์ใช้ส่วนหนึ่งของไอซีเบอร์ IM1889 ในส่วนที่เป็นบาลานซ์มอดูเลเตอร์ (balance modulator) ดังแสดงในรูปที่ 2.37 เป็นหลักการอย่างง่าย ๆ ของวงจรบาลานซ์มอดูเลเตอร์หรือวงจรมคูณสัญญาณ โดยทั่วไปแล้วเอาต์พุตโวลต์เทจ (output voltage)

รูปที่ 2.37 วงจรบาลานซ์มอดูเลเตอร์หรือวงจรมคูณสัญญาณ (multiplier)

จะเป็นการคูณกันระหว่างอาร์เอฟอินพุตโวลต์เทจ (rf input voltage) กับออฟเซตโวลต์เทจ (offset voltage) ถ้าอาร์เอฟอินพุตโวลต์เทจป้อนด้วย $\cos\omega t$ จะได้ V_{output} ดังสมการ (4)⁽⁹⁾

$$V_{output} = A V_{offset} \times \cos\omega t \dots\dots\dots(4)$$

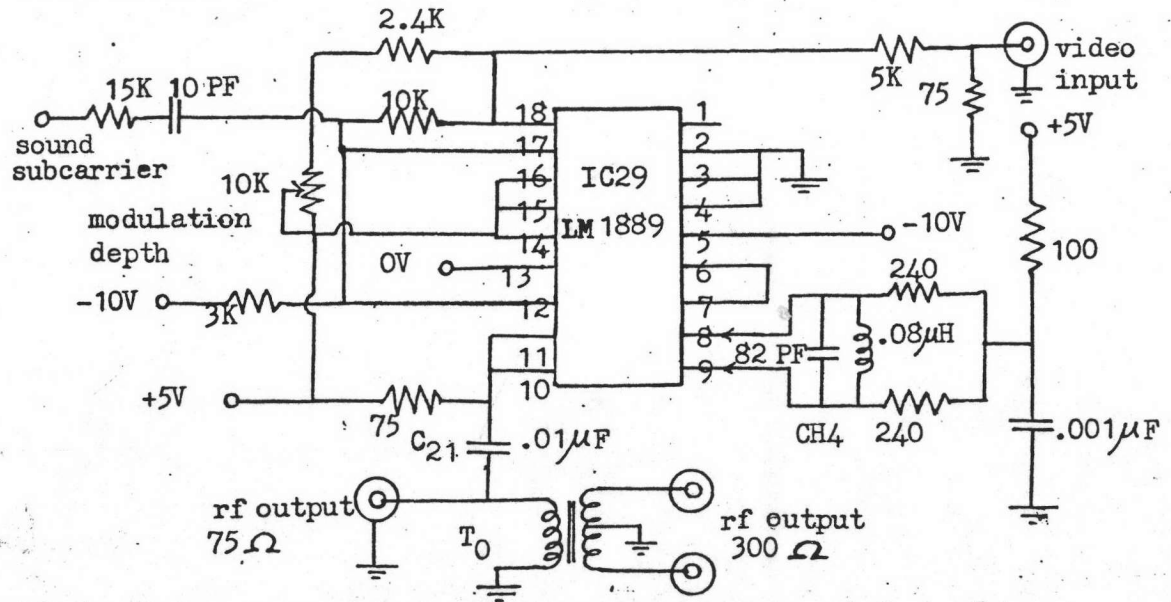
ในที่นี้ A คือ มอดูเลเตอร์คอนเวอร์ชันเกน (modulator conversion gain) โดยทั่วไป V_{offset} จะประกอบด้วยระดับคี่ซี (D.C.) ค่า K และมอดูเลตติ้งซิกแนล (modulating signal) $f_m(t)$

$$V_{offset} = K + f_m(t)$$

ดังนั้นสมการ (4) สามารถเขียนได้

$$V_{output} = AK\cos\omega t + Af_m(t)\cos\omega t \dots \dots \dots (5)$$

AK coswt คือ คลื่นพาห (carrier) ส่วน $Af_m(t)\cos\omega t$ คือไซด์แบนด์ (side band) จากสมการ (5) ถ้าต้องการใช้เป็นบาลานซ์มอดูเลเตอร์ของปรับทรานซิสเตอร์ Q_{22} Q_{23} ให้อยู่ในภาวะสมดุล (balance) คือค่า $K=0$ จะมีแค่ไซด์แบนด์ออกทางเอาพุท แทนถ้าทำเป็น คลื่นพาห (carrier) จะต้องทำให้ทรานซิสเตอร์ Q_{22} , Q_{23} ทำงานแบบออฟเซต สำหรับสัญญาณเสียงจะรวมกับสัญญาณภาพโดยผ่านความต้านทาน 15 กิโลโอห์ม และคาปาซิเตอร์ 10 พิโคฟาร์กทอปไปยังขา 12 ดังแสดงในรูปที่ 2.38 สัญญาณอาร์เอฟขาออก

รูปที่ 2.38 วงจรสมบูร์นของอาร์เอฟออซซิลเลเตอร์และอาร์เอฟมอดูเลเตอร์

จะไต่จากขา 10, 11 ซึ่งทอรวมกันผ่าน C_{21} ท่อไปยังบาลันทรานสฟอเมอร์ (balun transformer) T_0 ซึ่งจุดนี้จะให้อิมพีแดนซ์ 75 โอห์มไว้สำหรับเครื่องรับโทรทัศน์ภาค

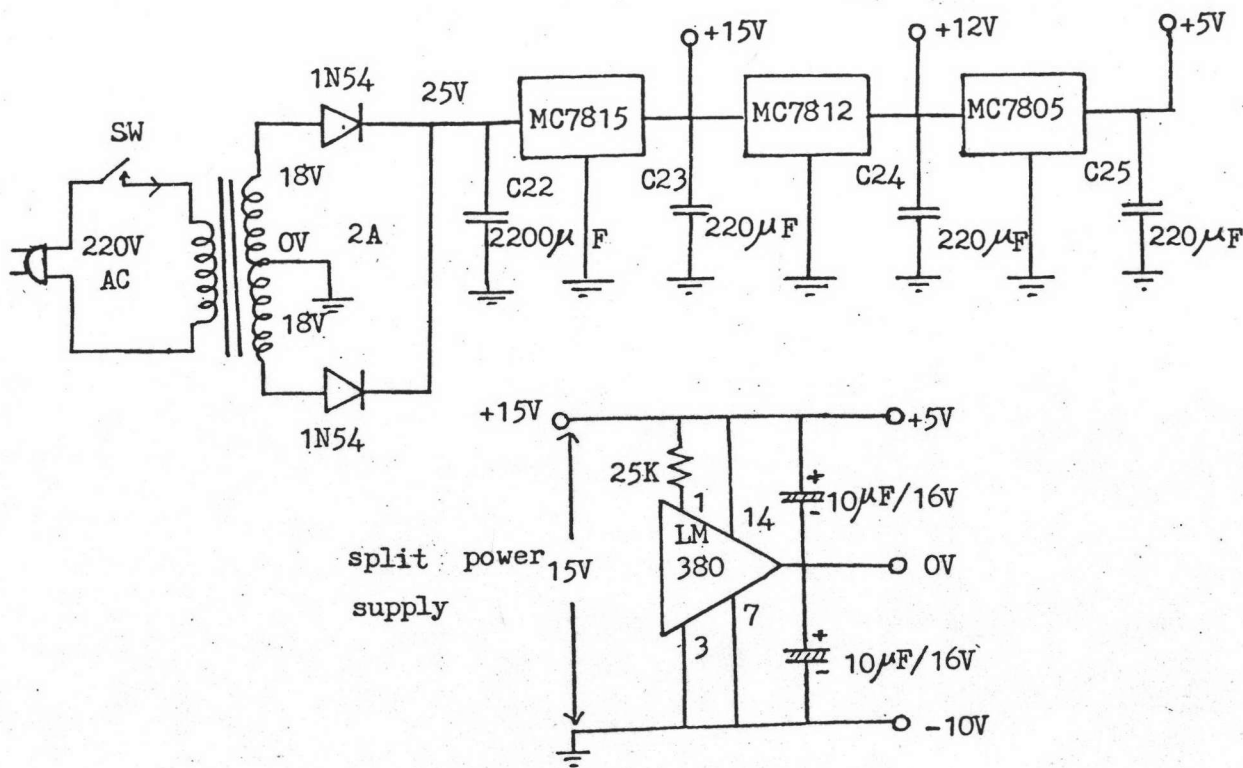
อาร์เซพินพุท 75 โอห์ม อีกก้านหนึ่งของบาดันทรานสฟอเมอร์จะให้ิมพีแดนซ์ 300 โอห์มเหมาะสำหรับเครื่องรับโทรทัศน์ภาคอาร์เซพินพุท 300 โอห์ม

2.7 แหล่งจ่ายไฟ (Power supply)

จากการทดลองวงจรแต่ละภาคต้องการกระแสและแรงดันดังนี้

ภาคกำเนิดสัญญาณซิงค์	225 มิลลิแอมป์	5 โวลท์
ภาคกำเนิดสัญญาณภาพ	110 มิลลิแอมป์	5 โวลท์
ภาคขยายสัญญาณภาพ	35 มิลลิแอมป์	12 โวลท์
ภาคอาร์เซพอซซิลเลเตอร์และมอดูเลเตอร์	85 มิลลิแอมป์	15 โวลท์

เมื่อได้ค่ากระแสและแรงดันที่ต้องการใช้ จึงนำมาออกแบบแหล่งจ่ายไฟ จะเห็นว่ากระแสที่ต้องการทั้งหมดในวงจรคือ 455 มิลลิแอมป์หรือประมาณ 0.5 แอมป์

รูปที่ 2.39 แสดงวงจรแหล่งจ่ายไฟ

การออกแบบจะก่อให้เกิดแรงดันขาออกมีค่าคงที่มากที่สุดและมีริพเปิล (ripple) น้อยที่สุด จึงได้นำโวลเทจเรกกูเลเตอร์ (voltage regulator) แบบไอซีชนิด 3 ขา เบอร์ MC7805, MC7812 และ MC7815⁽¹⁰⁾ ซึ่งจะให้แรงดันที่คงที่ 5, 12 และ 15 โวลต์ตามลำดับ นำมาต่อเป็นวงจรง่าย ๆ ดังแสดงในรูปที่ 2.39 เลือกใช้หม้อแปลงชนิดที่มีอินพุท (input) 220 โวลต์และมีเอาต์พุท (output) แบบ 18 โวลต์ 2 ขด 2 แอมป์ ชนิดมีเซ็นเตอร์แทป (centre tap) ส่วนไดโอดเรกติไฟเออร์ (diode rectifier) ใช้เบอร์ 1N54 จำนวน 2 ตัว ซึ่งมีคุณสมบัติทนแรงดันได้ 50 โวลต์ และทนกระแสได้ 3 แอมป์ต่อกันในรูปฟูลเวฟเรกติไฟเออร์ (fullwave rectifier) โดยใช้คาปาซิเตอร์เป็นคัตฟิลเตอร์ (filter) สำหรับกระแสที่ค่าว่า 1 แอมป์ คำนวณหาค่าคาปาซิเตอร์ฟิลเตอร์ ได้จากสมการ (6)⁽¹¹⁾

$$C_{22} = \frac{I_L}{V} \times 6 \times 10^{-3} \dots\dots\dots(6)$$

ในที่นี้	I_L	คือกระแสโหลด (load) สูงสุด	1	A
	V	คือริพเปิลโวลต์	3	V

$$C_{22} = \frac{1 \times 6 \times 10^{-3}}{3}$$

$$C_{22} = 2,000 \mu F$$

ดังนั้นจึงเลือกค่า C_{22} เท่ากับ 2,000 $\mu F/50V$ ค่านี้หาได้ง่ายในท้องตลาด ที่ขั้วบวกของ C_{22} จะมีค่า 25 V_{DC} เมื่อนำไปผ่านไอซี MC7815 จะได้แรงดันขาออก 15 โวลต์แล้วฟิลเตอร์ทวย C_{23} ซึ่งใช้ค่า 220 $\mu F/25V$ ส่งต่อไปยัง MC7812 จะได้แรงดันขาออก 12 โวลต์ ฟิลเตอร์ทวย C_{24} ค่า 220 $\mu F/25V$ แล้วส่งต่อไปยัง MC7805 จะได้แรงดันขาออก 5 โวลต์ ฟิลเตอร์ทวย C_{25} ซึ่งใช้ค่า 220 $\mu F/25V$ เช่นกัน สำหรับ LM380⁽¹²⁾ ปกติสามารถใช้เป็นวงจรขยายสัญญาณเสียงแต่ในที่นี้นำมาใช้เป็นแหล่งจ่ายไฟแบบแยกส่วนเพื่อส่งไปให้กับภาคอาร์เอพอซซิดเลเตอร์และอาร์เอพมอคูเลเตอร์ โดยจะแบ่งแรงดันขาออกเป็น 5V, 0V และ -10V ตามลำดับ